
Activiteitenverslag 2000

Correspondentie

Ministerie van Sociale Zaken, Volksgezondheid en Leefmilieu
Hoge Gezondheidsraad

Adres: Esplanadegebouw 718 – R.A.C.
Pachecolaan 19 Bus 5
B-1010 BRUSSEL

Tel.: 02/210 48 64
Fax: 02/210 64 07

E-mail: Guy.Devleeschouwer@health.fgov.be

INHOUDSTAFEL

1. INLEIDING

2. DE HOGE GEZONDHEIDSRAAD

2.1 Wettelijke regeling

2.2 Opdrachten

2.3 Activiteiten

3. STRUCTUUR VAN DE HOGE GEZONDHEIDSRAAD 2000

3.1 Bureau

3.2 Uitgebreid bureau

3.3 Leden van de Hoge Gezondheidsraad 2000

3.4 Wetenschappelijk secretariaat

3.5 Administratief secretariaat

3.6 Afdelingen, onderafdelingen en logistieke eenheid

4. AFDELING I: Beschavingsziekten

5. AFDELING II: Profylaxe van de overdraagbare ziekten en gebruik van producten en organen van menselijke oorsprong

6. AFDELING III: Bescherming tegen chemische, fysische en biologische agentia

7. AFDELING IV: Hygiëne van de voeding, de voedingsmiddelen, en daarmee verbonden problemen - Voedingsveiligheid

8. AFDELING V: Milieuhygiëne

9. AFDELING VI: Gezondheidsindicatoren

10. AFDELING VII: Hygiëne in de gezondheidszorg

11. LOGISTIEKE EENHEID MEDISCHE EVALUATIE

12. PUBLICATIES VAN DE HGR 2000

13. BIJLAGEN

Bijlage 1: Koninklijk besluit van 14 september 1919 dat betrekking heeft op de reorganisatie van de Hoge Gezondheidsraad, gewijzigd bij de koninklijke besluiten van 4 december 1990, 20 juni 1994, 11 april 1995 en 31 mei 1996 (coördinatie)

Bijlage 2: 15 december 1995 - Ministerieel besluit tot goedkeuring van het huishoudelijk reglement van de Hoge Gezondheidsraad.

Dit jaarverslag werd samengesteld door het bureau, de voorzitters van de afdelingen en onderafdelingen en van de logistieke eenheid, met de logistieke steun van de administratieve medewerkers i.h.b. van Mevr. N. Van Eynde, Mevr. M. Delneste, Mevr. A.-M. Plas en Dhr. T. Clement.

1. INLEIDING

Zoals uit dit jaarverslag mag blijken heeft de Hoge Gezondheidsraad zijn activiteiten in 2000 verder gezet, conform aan zijn opdrachten en zijn mogelijkheden.

Met een kritische bril bekeken zou men kunnen opmerken dat zoveel meer problemen van de volksgezondheid zouden moeten behandeld worden. Wanneer men echter een juist zicht heeft op de beperkte middelen waarover de Hoge Gezondheidsraad beschikt en op de afhankelijkheid van de vrijwillige inzet van zijn leden, dans is de balans positief en dit dankzij de onbaatzuchtige medewerking van vele leden, van uitgenodigde experts, van de leden van de administratie en van het beperkt wetenschappelijk kader.

Op vraag van het kabinet van het Ministerie van Sociale Zaken, Volksgezondheid en Leefmilieu, heeft de Hoge Gezondheidsraad in 2000 een herstructureringsplan voorgelegd dat de verzekering biedt van de nodige flexibiliteit binnen het zeer ruime domein van de volksgezondheid ; anderzijds blijft een minimale structuur nodig ; de grootste nood situeert zich op het vlak van de wetenschappelijke omkadering die tot heden onvoldoende is. Indien op het voorstel wordt ingegaan dan kan men hopen in 2001-2002 op een efficiëntere manier te kunnen werken.

In 2000 is de Hoge Gezondheidsraad blijven waken over zijn onafhankelijkheid. Door het systematisch invoeren van een verklaring omtrent "conflicts of interest" worden de leden en de uitgenodigde experts bij herhaling gewezen op hun verantwoordelijkheid terzake.

De Hoge Gezondheidsraad tracht zijn adviezen zo breed mogelijk naar buiten te brengen althans naar het doelpubliek dat er kan in geïnteresseerd zijn. Door het meer elektronisch verkeer van informatie zal dit in de toekomst nog verbeteren.

De Hoge Gezondheidsraad wordt nogal eens verweten niet snel genoeg te werken. De Hoge Gezondheidsraad is echter geen tele-onthaaldienst of geen

vraagbaak voor om het even wat met volksgezondheid te maken heeft. Elke relevante vraag die wordt gesteld of vanuit de Hoge Gezondheidsraad zelf wordt aangebracht is een grondige aanpak waard ; het is niet één expert die wordt bevestigd maar een adviesorgaan dat verondersteld wordt op basis van de huidige kennis van de wetenschap een gepast antwoord te geven. Dit vergt studie, overleg en correcte rapportering, wat allemaal tijd vraagt. Voor dringende problemen kan een spoedprocedure worden ingezet maar die dringendheid moet terecht zijn en zou maar uitzonderlijk mogen voorkomen. De Hoge Gezondheidsraad heeft in 2000 ook contacten aangeknoopt met andere adviesraden in binnen - en buitenland wat zeer nuttig is gebleken.

Met het jaarverslag wordt getracht de activiteiten van de Hoge Gezondheidsraad beter kenbaar te maken ; het is maar wanneer de moeilijkheden en de beperkingen van de Raad kent dat men weet wanneer er beroep kan worden op gedaan. Het Bureau dankt hierbij alle leden, alle uitgenodigde experts, de leden van de administratie en alle personen die actief hebben meegewerkt aan de realisaties van wat in dit verslag wordt samengevat.

Namens het Bureau,

Prof. Dr. G. De Backer, Voorzitter

2. DE HOGE GEZONDHEIDSRaad

De Hoge Gezondheidsraad is het wetenschappelijk adviesorgaan van het Ministerie van Sociale Zaken, Volksgezondheid en Leefmilieu voor alle vragen in verband met volksgezondheid en leefmilieu.

2.1 Wettelijke regeling

De Hoge Gezondheidsraad werd opgericht bij het KB van 15 mei 1849 tot instelling van een Hoogeren Gezondheidsraad. Hij werd hervormd bij KB van 14 september 1919 (BS 01.10.1919), KB van 4 december 1990 (BS 24.01.1991), KB van 20 juni 1994 (BS 26.07.1994), KB 11 van april 1995 (BS 20.05.1995), KB van 31 mei 1996 (BS 08.10.1996).

2.2 Opdrachten

- Al wat tot de bevordering van de gezondheid kan bijdragen te bestuderen en na te zoeken, en te dien einde die voorstellen in te dienen welke hij nuttig oordeelt;
- Zijn advies uit te brengen over de gezondheidsvraagstukken die hem overhandigd worden door de regering, door de provinciale of gemeentelijke overheden, of die hij op eigen initiatief bestudeert;
- Samenwerken met de Commissie van de Europese Gemeenschappen en haar de nodige assistentie verlenen bij het wetenschappelijk onderzoek naar met levensmiddelen verband houdende vraagstukken van openbaar belang en inzonderheid de taken uit voeren vermeld in de bijlage bij het KB van 20 juni 1994;
- Het organiseren en het bevorderen van consensusconferenties, conferenties van gezondheidswerkers en expertvergaderingen; het evalueren van gezondheidspraktijken en hun ontwikkelingen;
- Zijn advies uit te brengen in het kader van een nationaal voedingsbeleid, en inzonderheid over de vraagstukken vermeld in de bijlage 2 van het KB van 31 mei 1996.

2.3 Activiteiten

De activiteiten van de Hoge Gezondheidsraad worden door de Raad zelf gegenereerd of door de overheid gevraagd; twee grote categorieën opdrachten kunnen onderscheiden worden:

- de studie van onderwerpen die behoren tot alle domeinen van de volksgezondheid;
- het onderzoek van specifieke onderwerpen, zoals de erkenning, toelating of registratie van producten en preparaten en waarvoor het advies van de Hoge Gezondheidsraad binnen een opgelegd termijn gevraagd wordt. Het betreft hier in het bijzonder: vaccins, sera, therapeutische bestanddelen van menselijke oorsprong, weefselbanken, voedingsmiddelen, waters, verpakkingsmaterialen, pesticiden voor niet-landbouwkundig en landbouwkundig gebruik, gevaarlijke stoffen.

3. STRUCTUUR VAN DE HOGE GEZONDHEIDSRaad 2000

3.1 Bureau

G. DE BACKER, voorzitter
D. SONDAG-THULL, ondervoorzitter
A. VERCRUYSSSE, ondervoorzitter
G. DEVLEESCHOUWER, secretaris

3.2 Uitgebreid bureau

De leden van het bureau samen met de voorzitters van de afdelingen, de onderafdelingen en van de logistieke eenheid.

3.3 Leden van de Hoge Gezondheidsraad 2000

AMY Jean-Jacques
BEELE Hilde
BOGAERT Marc
BONNET Fernand
BRASSEUR Daniel
BURTONBOY Guy
CARPENTIER Yvon
CONTENT Jean
CRAS Patrick
DAUBE Georges
DE BACKER Guy
DE BISSCHOP Herbert
DE BROE Marc
DEELSTRA Hendrik
DE HEMPTINNE Bernard
DEJONCKHEERE Willy
DELLOYE Christian
DEMOL Patrick
DEMOULIN Vincent
DESMYTER Jan
DEVLEESCHOUWER Michel
DE ZUTTER Lieven
EGGERMONT Gilbert
FERRANT Augustin
FISCHLER Benjamin
FONDU Michel
FRAEYMAN Norbert
GLUPCZYNSKI Gérald
GOUBAU Patrick
HENDERICKX Hans
HOET Perrine
HOOFT Peter
HOORNAERT Marie Thérèse
HUYGHEBAERT André
JANSSEN Colin
KOLANOWSKI Jaroslaw
KORNITZER Marcel

LAGASSE Raphaël
LAURENT Christian
LAUWERS Sabine
LEVY Jack
LISON Dominique
MEHEUS André
MELIN Jacques
MELOT Christian
METS Tony
MICHEELS Jean
MULS Erik
MUYLLE Ludo
NEMERY Benoit
NEVE Jean
NOIRFALISE Alfred
PAQUOT Michel
PASTORET Paul-Pierre
PEETERMANS Willy
PELC Isidore
PIERARD Denis
PLUM Jean
POORTMANS Jacques
REYBROUCK Gerald
RIGO Jacques
ROBERFROID Marcel
ROGIERS Vera
SINDIC Marianne
SONDAG-THULL Danièle
STEENSSENS Laurette
STEVENS Marc
STRUELENS Marc
UYTTENDAELE Mieke
VAN DER KEELEN Alain
VAN GOMPEL Alfons
VAN LOOCK Walter
VAN MAELE Geneviève
VAN MONTAGU Marc
VAN RANST Marc
VANSANT Greet
VERCRUYSSSE Antoine
VEREERSTRAETEN Pierre
VERSCHRAEGEN Gerda
VEULEMANS Hendrik
VLEUGELS Arthur
VLIETINCK Robert
VOLDERS Micheline
WAMBERSIE André
WILLEMS Jan

3.4 Wetenschappelijk secretariaat

L. DE WILDE
J.J DUBOIS
K. DUMORTIER
F. HARDEMAN
A. HIGUET
M. LOOS
A. MAES
E. NIJS
P. PARREN
S. QUOILIN
P. STEINBERG
L. STRUELENS
B. SWENNEN
M. ULENS

Chr. VANDECASTEELE
P. VAN ELSACKER
A. VANHEMELEN
I. VANPOUCKE
C. VERVAET

3.5 Administratief secretariaat

T. CLEMENT
M. DELNESTE
C. DESTREBECQ
J. GEENS
C. KEERSTOK
A.-M. PLAS
D. VAN BAEL
N. VAN EYNDE
K. VAN HEUPEN

3.6 Afdelingen, onderafdelingen en logistieke eenheid

Afdeling I Beschavingsziekten: I. PELC

Onderafdeling I.1 Verslaving: I. PELC
Onderafdeling I.2 Psychosociale aspecten van ziekten:
B. FISCHLER

Afdeling II Profylaxe van de overdraagbare ziekten en gebruik van producten en organen van menselijke oorsprong: J. CONTENT

Onderafdeling II.1 Bloed en beenmerg: J. DESMYTER
Onderafdeling II.2 Vaccinaties: J. LEVY
Onderafdeling II.4 Diergeneeskundige vaccins:
P.P. PASTORET
Onderafdeling II.5 Weefsels en organen van menselijke oorsprong: L. MUYLLE
Werkgroep Creutzfeldt-Jacob Disease(CJD): P. CRAS

Afdeling III Bescherming tegen chemische, fysische en biologische agentia: A. VERCRUYSSÉ

Onderafdeling III.1 Bestrijdingsmiddelen voor niet-landbouwkundig gebruik: A. VERCRUYSSÉ
Onderafdeling III.2 Bestrijdingsmiddelen voor landbouwkundig gebruik: J. WILLEMS
Onderafdeling III.3 Ontsmettingsmiddelen: G. REYBROUCK
Onderafdeling III.4 Stralingen: A. WAMBERSIE
Onderafdeling III.5 Risico-evaluatie: H. DE BISSCHOP

Afdeling IV Hygiëne van de voeding, de voedingsmiddelen, en daarmee verbonden problemen-voedingsveiligheid: A. NOIRFALISE

Onderafdeling IV.1 Menselijke voeding: A. NOIRFALISE
Onderafdeling IV.2 Nationale Raad voor de Voeding: H.HENDERICKX
Onderafdeling IV.3 Dierenvoeding: P.P. PASTORET
Onderafdeling IV.4 Microbiologie van de voeding: G. DAUBE
Onderafdeling IV.5 Cosmetica: V. ROGIERS

Afdeling V Milieuhygiëne: P. HOOFT

Afdeling VI Gezondheidsindicatoren: G. DE BACKER

Afdeling VII Hygiëne in de gezondheidszorg: G. REYBROUCK

Onderafdeling VII.1 Medische hulpmiddelen: F.
BONNET

Logistieke eenheid medische evaluatie: M. BOGAERT

4. AFDELING I

1 Benaming

Beschavingsziekten.

2 Globale en specifieke opdrachten

Studies, onderzoeken, evaluaties en adviezen in verband met gezondheidsproblemen en ziekten, die geheel of gedeeltelijk verbonden zijn aan het gedrag van de individuen, de groepen of aan de organisatie van het maatschappelijk leven.

Worden onder andere betrokken, de gezondheidsgedragingen; risicogedragingen, psychosociale factoren, die ziekten doen ontstaan, voortduren of deze verergeren; de kwaliteit van de intermenselijke betrekkingen; het gebruik van stoffen die verslaving induceren...

3 Voornaamste verwezenlijkingen in het verleden

- Opvang van psychosociale factoren verbonden aan medische aandoeningen. Evaluatie van de psychologische en sociale aspecten bij gehospitaliseerde patiënten en van de financiële aspecten voor de valorisatie van verzorgers die zich met deze problematiek belasten. Inlassing van een specifieke code in het kader van het RIZIV, om deze werkzaamheid, "Verbindingspsychiatrie" genoemd te dekken.
- Gezondheid van jongeren in het kader van het concept "Gezondheidsgedragingen" waarbij de nadruk wordt gelegd op de invloed van handelwijzen, houdingen en gedragingen van jongeren op hun gezondheid.
- Preventie van gezondheidsproblemen bij jongeren door de huisarts.
- Videospelletjes en epileptische aanvallen. De aandacht wordt gevestigd op het belang van neurofysiologische vatbaarheidsfactoren, van het individueel gedrag (belang van de tijd gewijd aan het spelen) of van geassocieerde factoren zoals het verbruik van alcohol, geneesmiddelen of drugs.
- Deelneming (1994) aan de "Consensusconferentie in verband met Methadon". Bepaling van de plaats van de behandelingen met methadon in het kader van het therapeutisch arsenaal voor de opvang van heroïneverslaafden.

Gezondheid en Maatschappij (1996):

- kritische inventaris van de invloed op de gezondheid van factoren zoals : ouderdom, stress, geweld, armoede, sociale uitstoting, psychologische stoornissen ...

Gezondheid en Maatschappij :

- voorstel tot ontwikkeling van de notie " gemeenschappelijke gezondheid " met het oog op het werkelijk in acht nemen van deze factoren

- Follow up van de Consensusconferentie in verband met Méthadon (1998). Een evaluatie van de aanbevelingen, die tijdens deze conferentie in 1994 voorgesteld werden, werd opgesteld door een groep experts en praktici die kunnen bijdragen tot een betere kennis van hun praktijken inzake voorschrijven van methadon. In dit kader werd het volgende verwezenlijkt ;
- Identificatie en verduidelijkingen van de wetenschappelijke concepten vervat in de aanbevelingen van 1994 (verslaving, onthouding, stabilisatie, polytoxicomanie, co-morbiditeit)
- Bibliografisch onderzoek (met de hulp van de Logistieke Eenheid medische evaluatie van de HGR)
- Kwantitatieve evaluatie op basis van registraties en beschikbare gegevens.
- Kwalitatieve evaluatie dankzij ontmoetingen met een groep zorgverstrekkers en institutionele groepen (voorschrijvende geneesheren, apothekers, Farmaceutische Inspectie, Provinciale Geneeskundige Commissies).
- De werkmethode heeft het toegelaten, van deze ontmoetingen een bevoorrechte forum voor de kritische evaluatie van de praktijken en van de bestaande gegevens op het vlak van de toxicomanie te maken.
- Ten gevolge van de evaluatie van de aanbevelingen, die door de experts in 1994 voorgesteld werden, konden in de loop van het jaar 1998 nieuwe aanbevelingen opnieuw gepreciseerd worden en bijkomende voorstellen geformuleerd.

Twee rapporten werden dus in het kader van deze groep opgesteld :

- Follow up van de consensusconferentie over methadon van 1994 : evaluatie van de in 1994 geformuleerde aanbevelingen en bijkomende voorstellen (30 bladzijden). Een brede verspreiding van dit document in het geneesherenkorps en de verzorgingsinstellingen is voorzien. Het is ook op de website van de HGR beschikbaar.
- Volledig rapport over de follow up van de consensusconferentie i.v.m methadon (120 bladzijden). Dit volledig rapport is op aanvraag verkrijgbaar bij het secretariaat van de HGR.
- Deelneming samen met afdeling 4 (*hygiëne van de voeding, de voedingsmiddelen en daarmee verbonden problemen - Voedselveiligheid*) aan de ad hoc wetenschappelijke Commissie betreffende het coca-cola incident (juni 99). Vergaderingen tijdens welke, in een toxicologische en psychologische benadering, de klachten van studenten en van het grote publiek na verbruik van Coca-Cola, ter sprake werden gebracht, naast de mogelijkheid van een toxisch effect van bepaalde stoffen. De mogelijkheid van klachten van het type MSI (*Mass Sociogenic Illness*) betreffende de somatisatie van de stressreactie en de uitbreiding van deze klachten door psychosociale mechanismen werden hierbij aangesneden.

4 Specifieke verwezenlijkingen in het werkingsjaar 2000

4.1 Verspreiding van de follow-up van de Consensusconferentie over methadon.

Een brede verspreiding van het document " Follow-up van de consensusconferentie over methadon van 1994 : evaluatie van de in 1994 geformuleerde aanbevelingen en bijkomende voorstellen " (30 bladzijden) is voorzien in het geneesherenkorps en de verzorgingsinstellingen.

4.2 Syndroom van chronische vermoeidheid (SCV)

De onderafdeling I.2 Psychosociale aspecten van ziekten heeft bijzondere aandacht aan het Syndroom van chronische vermoeidheid geschonken. Een groep experts werd rond de problematiek van het symptoom van chronische vermoeidheid opgericht.

Drie richtsnoeren werden bepaald :

-
- de ondersteuning voor een breed debat tussen experts, dat zou moeten leiden tot een soort medische, sociale en juridische erkenning van het syndroom, waarvan de grote lijnen dienen gepreciseerd te worden
  - de uitwerking van een Website, waarvan de rol onder andere erin zou bestaan informatie aan de praktici te verstrekken
  - de inzameling en de structurering van alle informatie betreffende het syndroom mogelijk maken, in het bijzonder in verband met de diagnose- en opvangmethodes.

Vijf sub-werkgroepen werden opgericht.

Subgroep "diagnose en diagnosemiddelen"

Hij wordt gelast met het voorstellen van gestandaardiseerde criteria, met inbegrip van de vereiste bijkomende onderzoeken, die een diagnose van de ziekte moeten toelaten.

Subgroep "Therapie"

Hij wordt gelast met de evaluatie van de huidige therapeutische middelen en met het voorstellen van het meest geschikt behandelingsschema.

Subgroep "Administratief statuut, medisch-sociale aspecten, economische invloed"

Hij wordt gelast met de evaluatie van de strategie van de begeleiding van SCV-zieken, de kosten verbonden aan de diagnose, de behandeling, de sociale begeleiding, de psychologische zorgen, de revalidatie, het onderzoek naar essentiële ontbrekende elementen.

Subgroep "Onderzoek"

Hij wordt gelast met het voorstellen van de nodige onderzoeken met het oog op een beter begrip van het probleem (bijvoorbeeld uit te voeren epidemiologische studies, ...)

Subgroep "Opleiding-informatie"

In een eerste fase, opstellen van een inventaris van de mededelingen die op Internet vermeld worden.

In een eerste stap, samen met het overdenkingswerk in het kader van de verschillende subgroepen, hebben de experts zich voornamelijk gericht op de bepaling van de medische, sociale en juridische problemen van patiënten met syndroom van chronische vermoeidheid en hebben voorstellen en aanbevelingen geformuleerd, die het voorwerp van een rapport hebben uitgemaakt. De experts leggen de nadruk op het feit dat, als de opsporing en de behandeling van de chronische vermoeidheid specifiek voor dit syndroom zijn, de sociale, economische en juridische problemen waarmee de patiënten, die aan een chronische ziekte lijden, te kampen hebben gelijkaardig zijn.

Op dit ogenblik tracht de groep experts inzake " Syndroom van chronische vermoeidheid " van de Hoge Gezondheidsraad, ondanks de meningsverschillen, een consensus te bekomen over de diagnose en de therapie van dit syndroom. Deze meningsverschillen zijn de weerspiegeling van de ingewikkeldheid van de diagnose en de behandeling van dit syndroom en vormen geen hinderpaal voor de definitie van een diagnose en een behandeling van de ziekte. Ze laten integendeel de experts toe, afgezien van hun verschillen, tot een reeks resultaten in de diagnose en de behandeling van de ziekte te komen waarover de experts het allemaal eens zijn.

Twee rapporten werden dus in het kader van de subgroepen opgesteld :

- *aanbevelingen betreffende de medisch-sociale, economische en juridische*

aspecten voor patiënten met chronische vermoeidheid syndroom

- *consensusrapport van de subgroepen " therapie " en " diagnose " van het syndroom van chronische vermoeidheid.*

4.3 Oprichting van een stuurgroep over de cultuur en de praktijken in het bestaande aanbod van opvang en verzorging in België voor druggebruikers : inventaris van wat bestaat en bemerkingen over de oriëntaties voor de opvang.

De werkers van de sector verzorging en opvang van drugverslaafden (instituten, ziekenhuizen, verenigingen) zijn herhaaldelijk in de HGR bijeengekomen.

De Hoge Gezondheidsraad wenste, in een eerste stap, een inventaris te maken van het bestaande aanbod van opvang en verzorging in België voor druggebruikers. Het blijkt inderdaad dat de verschillende federale niveaus niet over een volledige lijst voor België beschikken.

De doelstelling was niet alleen instellingen te identificeren, die in het domein werkzaam zijn - in het bijzonder die welke een specifieke werkzaamheid oefenen ten opzichte van druggebruikers -, maar ook samen na te denken over de verschillende bestaande oriëntaties voor de opvang.

De vergaderingen hadden tot doel vragen te stellen over het kader waarin de verenigingen, de veldwerkers te werk gaan en de druggebruikers opvangen. De bedoeling was brain te stormen over het concept, het idee dat men heeft, de theoretische of begripelijke basissen waarmee gewerkt wordt als men drugverslaafden in België opvangt, kortom de beroeps cultuur van de verzorgings- en opvanginstellingen.

De opstelling van een algemeen verslag over de tijdens deze discussies gevoerde overdenkingen is lopend.

5 Toekomstperspectieven

- follow-up van het dossier Syndroom van Chronische Vermoeidheid, psychosomatische pathologie, mass sociogenic illness, verspreiding van beschikbare informatie in dat gebied opdat systematisch rekening wordt gehouden met de psychosociale factoren van medische pathologie (bijvoorbeeld : gezondheidsproblemen ten gevolge van humanitaire opdrachten bij soldaten van het Belgische leger)
- de andere verslavingsproblemen in acht nemen, die de belangrijkste bezorgdheden qua Volksgezondheid vormen, zoals het gebruik van alcoholische dranken en tabak, het deelnemen aan kansspelen, enz. De tabaksreclame, de oprichting van casino's, de verkeersongevallen onder invloed van alcohol of drugs laten de wetenschappelijke kringen en de overheden niet onberoerd. De kwalitatieve en kwantitatieve evaluatie van de risico's voor de gezondheid, die verbonden zijn aan deze problemen inzake Volksgezondheid, zouden in het kader van afdeling I.1 een bevoorrecht forum kunnen vinden om de overheden te adviseren.

Er wordt eveneens voorgesteld een Federaal Platform voor Evaluatie en Overleg inzake verslaving samen te stellen.

6 Beschikbare documenten

Alle onder punt 3 en 4 vermelde rapporten zijn beschikbaar.

Onderafdeling I.1

1 Benaming

Verslaving.

2 *Globale opdracht*

Zie verslag afdeling I.

Onderafdeling I.2

1 *Benaming*

Psychosociale aspecten van ziekten.

2 *Globale opdracht*

Zie verslag afdeling I.

5. AFDELING II

1 *Benaming*

Profylaxe van de overdraagbare ziekten en gebruik van producten en organen van menselijke oorsprong.

2 *Globale opdracht*

Problemen in verband met besmettelijke ziekten zijn steeds actueel en vereisen, omwille van hun veranderlijkheid, voortdurend aandacht en toezicht, zelfs in ontwikkelde en op sanitair vlak bevoordeelde landen. Onze afdeling is verantwoordelijk voor de preventie van deze aandoeningen, die spontaan op verschillende wijzen kunnen overgedragen worden, maar ook ten gevolge van verschillende medische ingrepen, onder andere via bloed, bloedderivaten of bij weefsel- of orgaantransplantatie.

Onderafdeling II.1

1 *Benaming*

Bloed en beenmerg.

2 *Globale opdracht*

Zie verslag afdeling II.

3 *Verwezenlijkingen in het verleden*

Herziening van de consensus van 1994 betreffende de aanwijzingen voor het gebruik van albumine ten gevolge, onder andere, van de discussie veroorzaakt door de Cochrane studie, verschenen in het British Medical journal in juli 1998.

4 *Specifieke verwezenlijkingen in 2000*

1. De onderafdeling heeft in de loop van 2000 vier adviezen geformuleerd :

- Advies betreffende het ontwerp voor een Koninklijk Besluit m.b.t. medische hulpmiddelen voor in-vitrodiagnostiek (CE-label)
- Advies betreffende het Koninklijk Besluit houdende verbod op het te koop aanbieden, het ter beschikking stellen van het publiek en het invoeren door particulieren van medische hulpmiddelen voor in-vitro diagnostiek bestemd voor de

opsporing van een HIV-infectie.

- Advies over het Koninklijk Besluit betreffende de invoering van de euro.
- Advies betreffende bloeddonoren en het risico op overdracht van BSE.

2. Opmaak en verspreiding op internet van het finale document inzake het albumineconsensus.

5. *De toekomstperspectieven*

- Opvolging van de studies betreffende overdracht van BSE door bloed.
- Permanente evaluatie.

Onderafdeling II.2

1 *Benaming*

Vaccinaties.

2 *Globale opdracht*

De registratie van nieuwe vaccins betekent een verrijking en een verbetering van de beschikbare middelen om besmettelijke ziekten te bestrijden. Afdeling II.2. bestudeert het belang van deze nieuwe vaccins en brengt adviezen uit over de eraan toe te kennen plaats in de vaccinatiestrategie. Ze publiceert de vaccinatiekalender.

Ze beantwoordt de vragen inzake vaccinatie van de overheden, zowel de federale als de gemeenschappelijke overheden, die verantwoordelijk zijn voor de preventie door vaccinatie.

3. *Verwezenlijkingen in het werkingsjaar 2000.*

De afdeling is in 2000 4 maal bijeengekomen.

Ze heeft de " Vaccinatiekalender 2000 : 1ste deel : Het kind en de adolescent " gepubliceerd. Dit document legt de huidige aanbevelingen voor inzake vaccinatie van het kind en de adolescent alsook de perspectieven op middellange termijn van het vaccinatiebeleid. Deze brochure werd naar alle huis- en kinderartsen gestuurd; ze is ook op de website van de HGR beschikbaar.

De afdeling heeft aanbevolen de aangeraden leeftijd om de basisvaccinatie van het kind te beginnen naar 2 maanden terug te brengen.

De afdeling heeft de overgang naar het gebruik van het inspuikbaar geïnactiveerd poliovaccin, in plaats van het levend verzwakt oraal poliovaccin, voor de bescherming tegen poliomyelitis aanbevolen en aangemoedigd. Ze heeft ook de nadruk gelegd op de voordelen van minder reactogene gecombineerde vaccins, in het bijzonder die welke de acellulaire kinkhoestvaccins bevatten, voor het behouden en het verbeteren van de vaccinatiegraad.

De afdeling heeft de werkzaamheden van de werkgroep, gelast met de volledige uitwerking van deze nieuwe beschikkingen, overeenkomstig het op 29 maart 2000 tussen de federale Overheid en de Gemeenschappen gesloten protocol-akkoord, aangemoedigd en gevolgd. Deze zeer belangrijke wijzigingen (verlaging van de leeftijd, beroep op het gecombineerde vaccin tegen difterie, tetanus, acellulaire kinkhoest en inspuitbare polio) zijn op één januari 2001 van kracht geworden.

De afdeling heeft, na aandachtig onderzoek, een advies uitgebracht betreffende de vaccinatie tegen de Meningokok C.

Ze heeft een document in voorbereiding betreffende de preventie van hepatitis B

in de gevangeniswereld.

Tenslotte werd een werkgroep opgericht betreffende de vaccinatie van volwassenen, die in 2001 het tweede deel van de vaccinatiekalender moet uitwerken.

4 *Beschikbare documenten*

« De universele vaccinatie tegen hepatitis B in België »

Onderafdeling II.4

1 *Benaming*

Diergeneeskundige vaccins

2 *Globale en specifieke opdracht*

De onderafdeling, gelast met het bestuderen van de invloed van de dierlijke gezondheid op de Volksgezondheid, heeft, net als vorig jaar, bijzondere aandacht geschonken aan de weerslag van dierlijke spongieuze encefalopathieën op de menselijke gezondheid. In het bijzonder, in samenwerking met Doctor Sophie Quoilin van het Wetenschappelijk Instituut voor Volksgezondheid Louis Pasteur, heeft ze de werkzaamheden van de ad hoc Commissie geleid, gelast met het epidemiologische toezicht op de ziekte van Creutzfeldt-Jakob (CJD) en de nieuwe variant ervan (nvCJD) in ons land.

In samenwerking met Doctor Gérard en Prof. Cras en Reybrouck, heeft de Commissie aanbevelingen opgesteld ter preventie van de overdracht van de ziekte van Creutzfeldt-Jakob in het ziekenhuis. Tenslotte heeft de Commissie een Comité opgericht, gelast met het voorbereiden van een nationale informatiedag betreffende de overdraagbare menselijke en dierlijke encefalopathieën. Deze studiedag heeft plaatsgevonden op 28 november 2000 .

Onderafdeling II.5

1 *Benaming*

Weefsels en organen van menselijke oorsprong.

2 *Globale opdracht*

De onderafdeling II.5 heeft als opdracht maatregelen voor te stellen aan de bevoegde overheid om de overdracht van ziekten door de transplantatie van weefsels en organen van menselijke oorsprong te voorkomen.

3 *Specifieke opdrachten*

Aan de Minister advies geven met betrekking tot de erkenning van weefselbanken.

4 *Voornaamste verwezenlijkingen in het verleden*

- Kwaliteitsnormen met betrekking tot de donorselectie, de weefseluitname en -bereiding, de bewaring, de distributie, de kwaliteitscontrole en de opvolging werden opgesteld voor volgende weefsels : allogreffen van het locomotorisch stelsel, gehoorbeentjes, hartkleppen, hoornvliezen, huid, keratinocyten -enten, tanden, vaten en pancreatische celenten.
- Aanbevelingen werden geformuleerd in verband met de microbiologische veiligheid van hoornvliezen en allogreffen van het locomotorisch stelsel.
- Een voorstel in verband met het medisch jaarverslag betreffende de

weefselbanken.

- Een aanbeveling betreffende opsporingstesten door PCR voor allogreffen van hartkleppen, hoornvliezen, huid en locomotorisch stelsel.
- Adviezen inzake de erkenning van de weefselbanken in België.
- Adviezen in verband met de coördinatie van de orgaantransplantatie in België.
- Uitwerking van informatiebrochures betreffende de weefselbanken in België bestemd enerzijds voor de medische wereld en anderzijds voor het groot publiek.

5 *Specifieke verwezenlijkingen in het werkingsjaar 2000*

- 1 Uitbreiding van de onderafdeling II-5 naar "cellen, organen en weefsels van menselijk en dierlijke oorsprong".
- 2 De onderafdeling heeft in het totaal 27 erkenningsaanvragen van weefselbanken behandeld.
- 3 Er werden zeven adviezen uitgebracht :
  - Advies betreffende controle en analyse van de grondstoffen gebruikt door officina-apothekers : wijziging van het KB van 19/12/1997.
  - Advies betreffende het KB ter benoeming van de leden van de evaluatiecommissie van implanteerbare actieve medische hulpmiddelen.
  - Advies betreffende het KB ter benoeming van de leden van de evaluatiecommissie van medische hulpmiddelen.
  - Advies betreffende het KB ter wijziging van het KB van 18/03/99 m.b.t medische hulpmiddelen.
  - Advies betreffende het KB tot bepaling van o.a. de voorwaarden en modaliteiten voor de verdeling van steriel injectiemateriaal.
  - Advies tot verbod van medische hulpmiddelen met dura mater van bovine oorsprong en van catgut.
  - Advies betreffende het besluit van de Britse regering om het gebruik van wegwerpmateriaal te verplichten bij amandeloperaties.
- 4 Bespreking i.v.m. het negatief standpunt van de Europese Commissie betreffende de invoer van bio-implantaten.
- 5 Definitieve goedkeuring van de specifieke kwaliteitsnormen voor de verschillende allogreffen.
- 6 Opvolging van het verslag van de werkgroep i.v.m. het therapeutisch gebruik van organen en weefsels van menselijke oorsprong.
(Congres van Porto – juni 2000)
- 7 Evaluatieverslag over het gebruik van tympano-ossiculaire allogreffen.
- 8 "Human somatic cell therapy" : goedkeuring van de tekstherziening voor gesteld door de EMEA.
- 9 Samenstellen van een werkgroep voor de "backscreen" van organendonoren.

6 *De toekomstperspectieven*

- Kwaliteitsnormen voor de organen – Herziening.
- Voorstellen uitwerken in verband met de veiligheid van bestanddelen van menselijke oorsprong die verwerkt worden in medische hulpmiddelen.
- Opvolging van de toepassing van de EMEA-aanbevelingen

betreffende "Human cell therapy".

- Bespreking van het gebruik van keratinocytenkweek.
- Vertegenwoordiging van de onderafdeling in de werkgroep van de xenogreffes in Straatsburg.
- Deelname aan de werkgroep betreffende de "backscreen" van organendonoren.
- Besluit i.v.m. een ontwerp van advies betreffende de toelating tot invoer en uitvoer van weefsel en cellen van menselijke oorsprong.
- Opmaak van een nationale procedure voor de industrieën die cellulaire derivaten voorstellen.
- Ethische kwesties i.v.m. de handel in allogreffes.

7 Beschikbare documenten

1. Kwaliteitsnormen – Herziening 2000

- Kwaliteitsnormen voor allogreffes van het locomotorisch stelsel
- Kwaliteitsnormen voor femurkoppentallogreffes
- Kwaliteitsnormen voor hoornvliesallogreffes
- Kwaliteitsnormen voor keratinocyten - enten
- Kwaliteitsnormen voor tympano-ossiculaire allogreffes
- Kwaliteitsnormen voor huidallogreffes
- Kwaliteitsnormen voor pancreatische celenten
- Kwaliteitsnormen voor tandentallogreffes
- Kwaliteitsnormen voor vaatlogreffes
- Microbiologische controle voor hoornvliezen
- Microbiologische controle voor allogreffes van het locomotorisch stelsel
- Gemeenschappelijke kwaliteitsnormen voor allogreffes

2. Informatiebrochures over de weefselbanken in België.

Werkgroep CJD

1 Benaming

Creutzfeldt-Jacob disease

2 Globale opdracht

Begin van de werkzaamheden: Januari 1998

Oprichting van een toezichtnetwerk voor de ziekte van Jakob-Creutzfeldt (CJD) met het oog op de verzekering van

- de epidemiologische follow-up van de ziekte,
- het toezicht op het eventueel voorkomen van een nieuwe vorm van de ziekte " nieuwe variant " genoemd,
- de eventuele identificatie van een verband tussen de " nieuwe variant " vorm en de spongiforme boviene encefalopathie (BSE),
- de vergelijking van de Belgische gegevens met die van de verschillende Europese landen.

3 Specifieke verwezenlijkingen in het werkingsjaar 2000

- Follow-up van de registratie van de gevallen, geen geval van de variantvorm op 31/12/00,
- Opstelling, verspreiding en plaatsing op de website van het jaarverslag 1999,
- Samenstelling van een Organisatiecomité en organisatie van een wetenschappelijke studiedag inzake CJD-BSE, die op 18 november 2000 plaats had,
- Opstelling en verspreiding van het verslag van de jaarlijkse vergadering (99) van de CJD-Commissie,
- Deelneming aan de Europese vergaderingen,
- Uitwerking van een list server bestemd voor de leden van de Commissie en andere researchteams in dat gebied,
- Antwoorden op vragen naar informatie,
- Terugbetaling van autopsieën,
- uitwerking van richtsnoeren voor de preventie van de overdracht van CJD in het ziekenhuis,
- Advies betreffende het risico op overdracht van CJD door bloed,
- deelneming aan de vergaderingen van de groep BSE experts in het kader van het FAVV,
- Houden van de jaarlijkse vergadering van de Commissie op 18 december 2000.

6. AFDELING III

1 Benaming

Bescherming tegen chemische, fysische en biologische agentia.

2 Globale opdracht

Zeer verschillende typen van factoren kunnen een invloed uitoefenen op de gezondheidstoestand van de mens en zijn omgeving. Het zijn gezondheidsbedreigende agentia die ofwel chemisch, fysisch of biologisch van aard zijn.

Een groot aantal chemische stoffen en de menselijke activiteiten die samenhangen met hun gebruik en aanwending zijn de bron van een veelvoud van risico's voor de gezondheid van de mens en het behoud van zijn leefomgeving.

Gevaren voor de gezondheid zijn anderzijds verbonden aan diverse vormen van fysische stralingen en golven en hun toepassingen. In dit domein wordt een opsplitsing gemaakt in risico's afkomstig door blootstelling aan ioniserende stralingen enerzijds en anderzijds aan niet-ioniserende stralen.

In de eerste plaats functioneert de afdeling III als groep die adviezen opstelt bij het proces van uitwerken van wetgevingen, reglementeringen en richtlijnen in verband met het op de markt brengen, het gebruiken, het verwerken en het verwijderen van chemische en biologische agentia. Het opstellen van de richt- en advieswaarden en normen is een belangrijk onderdeel van de werkzaamheden. Op analoge wijze worden adviezen verstrekt bij opdrachten waar ioniserende en niet-ioniserende stralingen bij betrokken zijn. De adviezen strekken zich uit over het federale, het regionale en het Europese niveau.

Een tweede groep opdrachten van de afdeling III vindt zijn oorsprong in de taak van de Hoge Gezondheidsraad vastgelegd in zowel Belgische wetgeving als

Europese Richtlijnen. Deze wetgevingen en richtlijnen bepalen procedures om chemische stoffen en hun preparaten toe te laten op de markt en hun wijze van gebruik.

De taken die hieruit voortvloeien zijn gelegen in :

- een procedure volgens Belgische wetgeving voor een erkenning voor het op de markt en in de handel brengen van stoffen en preparaten voor niet-landbouwkundig gebruik (biociden).
- verstrekken van adviezen over de menselijke toxicologie van gewassenbeschermingsmiddelen (landbouwkundig gebruik) als onderdeel voor het op de markt brengen volgens de Belgische wetgeving en de Europese Richtlijn
- uitbrengen van adviezen voor de Commissie Gevaarlijke Stoffen als onderdeel voor de risico-evaluatie (menselijke toxicologie en ecotoxicologie) naar aanleiding van de Europese Richtlijn voor de notificatie van Gevaarlijke Stoffen.

Dit veelvoud van opdrachten wordt verdeeld over een aantal onderafdelingen die ieder een specifiek domein behandelen.

In de verschillende onderafdelingen bestaat de werklust uit het behandelen van punctuele dossiers die het onderwerp zijn van erkenningen of toelatingsprocedures. Het afhandelen verloopt over een administratieve controle, een wetenschappelijke controle naar kwaliteit en volledigheid van de ingediende gegevens, bijkomend literatuuronderzoek of gegevensopvragingen in databanken, het onderzoek door de experts en de discussie in openbare zitting met besluitvorming. In deze behandelingsprocedure is de ondersteuning van het administratief en het wetenschappelijk secretariaat zeer belangrijk en essentieel voor een efficiënte, doelmatige en accurate besluitvorming naar de uiteindelijke risico-evaluatie van de stof of het preparaat. Door het panel van experts worden de aspecten menselijke toxicologie en ecotoxicologie en effectiviteit behandeld.

In de onderafdeling III.4 worden in tegenstelling tot de andere onderafdelingen geen punctuele dossiers behandeld en komen algemene onderwerpen aan de orde.

Onderafdeling III. 1

1 Benaming

Bestrijdingsmiddelen voor niet-landbouwkundig gebruik.

2 Opdracht

Adviezen verstrekken in verband met bestrijdingsmiddelen voor niet-landbouwkundig gebruik. Dit advies is nodig om toelating te verlenen deze producten te gebruiken zoals voorgeschreven door de Belgische wetgeving.

De preparaten die behoren tot deze klasse, met uitzondering van de ontsmettingsmiddelen worden behandeld volgens de eerder beschreven werkwijze ; de nieuwe stoffen worden op een identieke manier als in de onderafdeling III.2 onderzocht. Als belangrijke punten worden in de besluitvorming de menselijke toxicologie, de ecotoxicologische impact van het preparaat, de biologische werkzaamheid van het preparaat en de veiligheid ten opzichte van het grote publiek bekeken. Op basis van de evaluatie van deze gegevens wordt een advies geformuleerd omtrent het al of niet toelaten van een preparaat en worden tevens de gebruiksvoorwaarden vastgelegd.

Het verloop van deze procedure wordt in zeer belangrijke mate ondersteund door het administratief en het wetenschappelijk secretariaat.

3 Specifieke verwezenlijkingen in het werkingsjaar 2000

In het afgelopen jaar werden 67 dossiers van preparaten behandeld, waaronder 34 nieuwe preparaten, 7 hernieuwingsaanvragen, 12 verlengingsaanvragen, 2 aanvragen tot wijziging van het toepassingsgebied, 1 aanvraag tot wijziging van samenstelling, 7 overdrachten van toelating en 4 wijzigingen van handelsbenaming. Een vergelijking met de aantallen van de voorgaande jaren toont dat het aantal behandelde dossiers vergelijkbaar is met het voorgaande jaar. De efficiënte afhandeling van de dossiers is in hoge mate afhankelijk van een goed functioneren van het wetenschappelijk secretariaat.

Een aantal preparaten op basis van pyrethroiden (electrische verdamperen) zijn tijdens het afgelopen jaar terug in discussie gesteld. Op basis van het project 'Pyrethroiden en ontwikkelingsneurotoxiciteit' dat vorig jaar werd opgestart, komt de Hoge Gezondheidsraad tot de bevinding dat er vooralsnog dient te worden uitgegaan van het feit dat het neurotoxisch effect van deze stoffen relevant is voor de mens. Dit betekent dat vanuit toxicologisch standpunt de twijfel niet is weggenomen over de veiligheid van dergelijke verdampingstoestelletjes, met name wanneer pasgeborenen en kleine kinderen worden blootgesteld. Dergelijke preparaten mogen enkel worden gecommmercialiseerd mits op de verpakking wordt aangegeven dat het product niet mag gebruikt worden in ruimten waar kinderen jonger dan 2 jaar verblijven.

Het wetenschappelijk secretariaat volgt de discussies en evoluties die op Europees niveau plaatsgrijpen binnen het kader van de Biocide - Richtlijn.

4 Toekomstperspectieven

Voor het begin van dit jaar kan de implementatie van de Biocide - Richtlijn in de Belgische wetgeving in het vooruitzicht worden gesteld. Het herbekijken van grote groepen preparaten met gemeenschappelijk actieve bestanddelen kan aangevangen worden.

Het behandelen van deze thema's en andere dringende onderwerpen van algemene aard, waaronder het uitbouwen van een goed werkend wetenschappelijk secretariaat, is ondermeer afhankelijk van beschikbare personen en werkmiddelen.

Adviezen verstrekken in verband met bestrijdingsmiddelen voor niet-landbouwkundig gebruik. Dit advies is nodig om toelating te verlenen deze producten te gebruiken zoals voorgeschreven door de Belgische wetgeving.

De preparaten die behoren tot deze klasse, met uitzondering van de ontsmettingsmiddelen worden behandeld volgens de eerder beschreven werkwijze ; de nieuwe stoffen worden op identische manier als in de onderafdeling III.2 onderzocht. Als belangrijke punten worden in de besluitvorming de menselijke toxicologie, de ecotoxicologische impact van het preparaat, de effectiviteit en de veiligheid ten opzichte van het grote publiek bekeken. Op basis van deze gegevens wordt een advies geformuleerd.

Het verloop van de procedure wordt in zeer belangrijke mate ondersteund door het administratief en het wetenschappelijk secretariaat.

Onderafdeling III.2

1 Benaming

Bestrijdingsmiddelen voor Landbouwkundig gebruik.

2 Opdracht

De onderafdeling evalueert toxicologische dossiers van pesticiden voor landbouwkundig gebruik met betrekking tot hun mogelijke toxiciteit voor de mens, met als doel het vastleggen van aanvaarde blootstellinggrenzen via de voeding en in het werkmilieu.

Dit is een wetenschappelijke activiteit die één van de basiselementen oplevert voor de discussie over het al of niet toelaten van het pesticide. Deze finale discussie heeft plaats op het Erkenningcomité van het Ministerie van Landbouw waar, naast de HGR, ook anderen een stem hebben.

Gezien hun ervaring in het beoordelen van toxicologische dossiers en het uitvoeren van risico-evaluaties, kunnen experts van de afdeling eveneens deelnemen aan activiteiten van andere afdelingen of werkgroepen wanneer deze geconfronteerd worden met de problematiek van blootstelling aan toxische stoffen.

3 Voornaamste verwezenlijking in het verleden

De onderafdeling heeft haar werking zo georganiseerd dat haar verslagen bruikbaar zijn voor discussies op Europees niveau. Zij neemt deel aan de uitwerking van Europese monografieën met betrekking tot de risico-evaluatie van bestaande stoffen en nieuwe moleculen. Als steun aan andere afdelingen kan de medewerking vermeld worden in 1999 en 2000 aan de ad hoc werkgroepen met betrekking tot de dioxinen en coca-cola.

4 Specifieke verwezenlijkingen in het werkingsjaar 2000

- Acht en dertig dossiers werden behandeld in 9 vergaderingen. Onder deze dossiers waren er 21 die gedetailleerd werden behandeld in voorbereiding van discussies met Europa, 7 betroffen Belgische aanvragen en 10 betroffen monografieën geschreven door een ander Europees land.
- Het volgend onderwerp werd afzonderlijk behandeld: problematiek in vivo genotoxiciteitstesten.
- De onderafdeling volgt op een systematische wijze de literatuur met betrekking tot epidemiologische studies die een mogelijk verband bestuderen tussen blootstelling aan bestrijdingsmiddelen in het landbouwkundig milieu en het optreden van gezondheidschade.

5 Toekomstperspectieven

Verder werken op de ingeslagen weg, met continue aandacht voor de wetenschappelijke kwaliteit van de verschillende aspecten van de werking. Het uitbouwen van een goed werkend wetenschappelijk secretariaat dat de dossiers optimaal voorbereid vooraleer ze voor te leggen aan de leden, allen externe deskundigen, moet hiertoe bijdragen. Hetzelfde geldt voor het nastreven van openheid van beslissingen en voor het onderhouden van contacten met buitenlandse collegae, binnen het Europese kader van pesticidenregulering.

6 Werkgroepen

- De taak opvolging "Europese monografieën" wordt uitgevoerd door twee experts, betaald door het Ministerie van Landbouw, begeleid door een derde expert van het Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid (WIV) en door de voorzitter van de onderafdeling III.2. Deze activiteit grijpt plaats in de WIV.
- De taak "systematische studie van epidemiologische studies" wordt uitgevoerd door een expert, betaald door het Ministerie van Landbouw, begeleid door de voorzitter van de onderafdeling III.2. Deze activiteit grijpt plaats in het Heymans Instituut voor Farmacologie van de Universiteit Gent.
- Ad Hoc Werkgroep met betrekking tot dioxinen in de voeding.
  - Deze werkgroep werd opgericht in samenwerking met de afdeling IV, op beslissing van de Minister van Volksgezondheid. In opvolging van

de werking van vorig jaar werd, in 2000, vooral steun gegeven aan een probabilistische blootstellingsevaluatie, te wijten aan achtergrondcontaminatie en contaminatie tijdens het dioxine-incident. Verder werd aandacht besteed aan het probleem van getolereerde concentraties aan PCBs in voedingswaren, met speciale aandacht voor vis, en aan de aanwezigheid van PCBs in andere matrices, meer speciaal bloed.

- Met betrekking tot deze problematiek werden twee adviezen uitgebracht:
- PCBs in voedingswaren:
http://www.health.fgov.be/CSH_HGR/Nederlands/Advies/Advies%20PCB%20in%20vis%2011-2000NL1.htm
- PCBs in bloed:
http://www.health.fgov.be/CSH_HGR/Nederlands/Advies/ADVIES-PCB-bloeddonor1.htm
- Ad Hoc Werkgroep met betrekking tot het coca-cola incident.
Deze werkgroep werd opgericht in samenwerking met de afdeling IV, op vraag van de administratie. In het jaar 2000 vervulde deze werkgroep zijn eindverslag dat sedert maart 2000 beschikbaar is op de website van de HGR:
http://www.health.fgov.be/CSH_HGR/Nederlands/Advies/Coca-colaNL1.htm.

7 Beschikbare documenten

Alle evaluatierapporten, monografieën en verslagen, met inbegrip van bepaalde confidentiële informatie, worden bewaard op het Secretariaat van de HGR. Een deel van de adviezen is beschikbaar op de website van de HGR.

Onderafdeling III.3

1 Benaming

Ontsmettingsmiddelen.

2 Opdracht

De onderafdeling verstrekt advies voor de toelating van ontsmettingsmiddelen in het kader van de wetgeving over de toelating van bestrijdingsmiddelen voor niet-landbouwkundig gebruik.

De aanvraagdossiers worden bestudeerd om na te gaan of het als ontsmettingsmiddel voorgesteld product als zodanig aanvaard kan worden en de gebruiksvoorwaarden ervan worden vastgelegd.

Daartoe worden de aanvraagdossiers bezorgd aan een lid van deze afdeling, dat over de microbiologische werkzaamheid een verslag opstelt. De documenten i.v.m. de toxiciteit en de ecotoxiciteit worden bezorgd aan leden van het wetenschappelijk secretariaat. Zij stellen een verslag op over de toxiciteit van het ontsmettingsmiddel en de daaruit voortvloeiende etikettering. Ook de beoordeling van de ecotoxiciteit, voornamelijk dan voor de zoetwaterecosystemen, vormt een essentieel element in de beoordeling van de aanvaardbaarheid van een ontsmettingsmiddel.

3 Verwezenlijkingen in het verleden

Deze bijzondere werkgroep is sinds 1974 werkzaam. Om een gegronde advies te verlenen omtrent de toelating van ontsmettingsmiddelen, moest veel werk verricht worden :

- definitie van wat een ontsmettingsmiddel is

- omschrijving van de eigenschappen die een ontsmettingsmiddel moet hebben om aanvaard te worden voor zijn toepassing in verscheidene omstandigheden (in verzorgingsinstellingen, in de voedingsnijverheid, in sportinrichtingen, in zwembadwater, enz.)
- vereisten i.v.m. het bewijs van de doeltreffendheid van het product
- vereisten i.v.m. de lozing van het gebruikte ontsmettingsmiddel in oppervlaktewater of riool (ecotoxiciteit)
- vereisten i.v.m. de gezondheidsbescherming van de personen die met deze producten werken.
- In de recente Biocidenrichtlijn van de Europese Gemeenschappen is eenzelfde bezorgdheid tot uiting gekomen.

4 *Specifieke verwezenlijkingen in het werkingsjaar 2000*

De afdeling vergaderde in 2000 zevenmaal.

Er werden 47 aanvraagdossiers voor ontsmettingsmiddelen behandeld.

Voor bepaalde dossiers diende een wetenschappelijk standpunt ingenomen bv. over het gebruik van chloorisocyanuurzuurverbindingen en de te nemen voorzorgsmaatregelen.

Tevens werden de consequenties van de Biocidenrichtlijn van 16 februari 1998 voor de werking van de onderafdeling besproken.

5 *Toekomstperspectieven*

Er wordt getracht door een meer intensieve en meer efficiënte werking de behandelingsduur van de aanvragen in te korten, zodat er tijd vrijkomt voor de discussie van meer essentiële problemen zoals het gebruik van aldehyden (formaldehyde, glutaaraldehyde) en hypochlorieten in de gezondheidszorg.

6. *Beschikbare documenten*

Geen (de adviezen zijn vertrouwelijk).

Onderafdeling III.4

1 *Benaming*

Stralingen.

2 *Globale opdracht*

De verschillende werkgroepen hebben hun werkzaamheden voortgezet in gebieden waar ioniserende en niet-ioniserende stralingen van toepassing zijn. Een belangrijk deel van de activiteiten van onderafdeling III/4 in het jaar 2000 had betrekking tot niet-ioniserende stralingen. De problemen rond GSM-gebruik (persoonlijk gebruik en antennes) hebben de publieke opinie opgeschud en de overheid zag zich verplicht aanbevelingen uit te brengen en een regelgeving uit te werken (normenbepaling).

Het gebrek aan betrouwbare en volledige biologische en medische gegevens en vooral het gebrek aan epidemiologische gegevens op lange termijn hebben de taak bemoeilijkt voor de overheid.

De betrokken instanties hebben een beroep gedaan op de HGR om hen te informeren en te helpen bij de zware beslissingen die ze moesten nemen. Op de HGR werd ook verschillende keren een beroep gedaan om documenten voor te bereiden (brochures en dergelijke) die voor het grote publiek waren bestemd of voor een meer gespecialiseerde/geïnformeerde groep.

De HGR achtte echter dat het opmaken van documenten voor het grote publiek

geen deel uitmaakt van haar opdrachten.

Wat de GSM betreft heeft de Raad van State opgemerkt dat normaal gezien het Ministerie de adviezen van de HGR niet kan omzeilen door andere comités of groepen van experts op te stellen.

Op het gebied van niet-ioniserende stralingen is het probleem van de radars en de verbonden risico's voor de beroepsmensen (vooral militairen) eveneens aan bod gekomen bij de HGR III/4.

Andere problemen zoals de risico's verbonden aan hoogspanningslijnen en elektromagnetische velden in het algemeen werden ook besproken. Net zoals voor de GSM bemoeilijkt het gebrek aan voldoende betrouwbare gegevens het opmaken van wetenschappelijk gefundeerde adviezen en aanbevelingen.

Wat de ioniserende stralingen betreft ging de aandacht van afdeling III/4 naar een bepaald aantal punten die vroeger onvoldoende bestudeerd werden. In 1999 werd inderdaad een brochure uitgegeven over de "**Kwaliteitscontrole en stralingsbescherming in de radiologie**" en eind 1999 werd het project over "**Omzetting van de Europese Richtlijn betreffende de basisnormen en de medische blootstelling aan ioniserende stralingen**" aandachtig bestudeerd.

De HGR betreurt het feit dat door politieke redenen het document "Omzetting van de Europese Richtlijn " nog steeds niet is gepubliceerd.

Aangezien deze twee studies nogal algemeen zijn, heeft de afdeling de kans niet gehad om een bepaald aantal problemen, die toch van belang waren, uit te diepen.

Daarom werden in 1999 twee efficiënte werkgroepen opgericht. Het betreft de groep "**Kwaliteitscontrole en stralingsbescherming in de interventionele radiologie**" en de groep "**Kwaliteitscontrole en stralingsbescherming in de Nucleaire geneeskunde**".

De recente ontwikkeling binnen de interventionele radiologie brengt nieuwe risico's aan het licht die betrekking hebben tot blootstelling aan ioniserende stralingen. Deze blootstellingen betreffen zowel de patiënten als het personeel.

Men kon zich een twintigtal jaren geleden moeilijk inbeelden of men kon moeilijk voorspellen dat deze ontwikkelingen een blootstellingsrisico, soms aan een hoge dosis, met zich zouden meebrengen.

Het is dus belangrijk om de radiologische gemeenschap en ook alle personen betrokken bij stralingsbescherming, zoals hospitaalfysici, controle-organismen, e.a. te sensibiliseren voor het probleem. Men moet absoluut vermijden dat zich incidenten voordoen zoals er zich hebben voorgedaan in het begin van de radiologie. De voorzorgen en de maatregelen die dienen te worden genomen betreffen de uitrusting, de lokalen en de dosimetrische controles maar ook (en vooral) de houding en de werkmethode van iedereen en natuurlijk de opleiding en permanente vorming.

Dat is het doel dat de werkgroep van de HGR-CSH III/4 voor ogen houdt "**Kwaliteitscontrole en stralingsbescherming in interventionele radiologie**".

Er dient opgemerkt dat de ICRP (International Commission on Radiological Protection) de stralingsbeschermingproblemen in de interventionele radiologie eveneens als prioritair beschouwt.

De HGR heeft zich heel duidelijk willen betrekken in de vasculaire brachytherapie (*endovascular brachytherapy*), een domein dat in zekere zin deel uitmaakt van de interventionele radiologie maar dat zich ook naar andere disciplines uitbreidt zoals de cardiologie, de oncologische radiotherapie, de radiofysica en de stralingsbescherming.

Op 9 september 2000 heeft de HGR in samenwerking met het Studiecentrum voor Kernenergie (SCK) van Mol een studiedag georganiseerd over vasculaire brachytherapie. De besluiten worden hieronder besproken (zie punt 3).

De Nucleaire geneeskunde en de nieuwe techniek die er toegepast wordt brengt nieuwe problemen met zich mee voor de stralingsbescherming die niet alleen betrekking hebben op de patiënten en het personeel maar ook op het milieu.

Daarom heeft de HGR besloten om een werkgroep te creëren:
"Kwaliteitscontrole en stralingsbescherming in de Nucleaire Geneeskunde"

De opdrachten van de werkgroep worden in detail besproken bij punt 3.

Wegens gebrek aan een wetenschappelijk secretariaat dienden de werkzaamheden enigszins beperkt te worden, althans tot september 2000. De coördinatie van de werkzaamheden gebeurde in samenwerking tussen Prof. Wambersie, Voorzitter, Prof. Eggermont, Lid van de Raad en Dhr. Devleeschouwer, Secretaris van de Raad.

Nadien werd een wetenschappelijk secretariaat ingesteld, dat wegens administratieve besommingen uiteindelijk pas in december 2000 werkelijk van start kon gaan. Het wetenschappelijk secretariaat van onderafdeling III/4 wordt nu verzorgd door het SCK-CEN, met uitbesteding van de opdracht aan VITO voor wat niet-ioniserende stralingen betreft.

3 Specifieke verwezenlijkingen gedurende het jaar 2000

3.1 Problemen verbonden aan het gebruik van niet-ioniserende stralingen (GSM en andere)

De werkgroep niet-ioniserende stralingen is bijzonder actief geweest, hetgeen uiteindelijk heeft geresulteerd in drie belangrijke documenten:

- De op 22.03.2000 herziene versie van de van 24.09.1999 daterende brochure: De GSM, Veilig mobiel telefoneren ?
- Het advies van 11.10.2000 betreffende het ontwerp van koninklijk besluit houdende de normering van zendmasten voor elektromagnetische golven tussen 10 Mhz en 10 GHz.
- Het advies van 28.11.2000 inzake zonnebanken en UV straling

Deze documenten zijn terug te vinden op de website van de Hoge Gezondheidsraad http://www.health.fgov.be/CSH_HGR/

3.2 Kwaliteitscontrole en stralingsbescherming in de interventionele radiologie.

De werkgroep interventionele radiologie zette haar werkzaamheden verder in 2000 met 3 plenaire vergaderingen en tal van redactievergaderingen in 3 groepen: definitie, patiënten dosimetrie en kwaliteitszorg, dosimetrie van het medisch personeel.

Daarenboven werd over een specifiek recente evolutie in interventionele radiologie, de vasculaire brachytherapie, een studiedag georganiseerd voorbereid door deze werkgroep. Verdere informatie vindt u in volgend punt van dit verslag.

De werkgroep besprak het gevolg dat de bevoegde overheid heeft gegeven aan haar advies einde 1999 over de omzetting van de richtlijnen van de EU over de basisnormen en de stralingsbescherming van patiënten.

Einde 2000 was het omzetting KB nog niet verschenen als gevolg van politiek - administratieve vertraging en adviesprocedures bij EC en Raad van State.

De werkgroep acht het nodig een inventaris te maken van de patiënten dosis met bijzondere aandacht voor cardiologie en voor de implementatie van de referentiewaarden als element van kwaliteitszorg voorzien in de nieuwe reglementering.

Knelpunten in de dosimetrische opvolging van medisch personeel vereisen eveneens een inventarisatiestudie en bijzondere aandacht voor de implementatie van dubbele dosimetrie.

Het FANC bleek bereid prioriteit te geven aan medische protectie en interventionele radiologie en zou de financiering van multi-centra studie overwegen in 2001 zoals voorgesteld door de HGR. De werkgroep werkte dan ook voorstellen uit voor 2 pilootprojecten in een 20 - tal hospitaalcentra.

3.3 Studiedag over vasculaire brachytherapie, SCK-Mol, 09 september 2000.

De studiedag werd georganiseerd door de HGR samen met het Studiecentrum voor Kernenergie (SCK) van Mol. Het SCK heeft ingestaan voor de praktische organisatie.

Deze vergadering zou hoofdzakelijk een multidisciplinair karakter hebben en verenigde de verschillende medische disciplines zoals cardiologie, radiologie, oncologische radiotherapie, Nucleaire geneeskunde maar ook hospitaalfysici en experts in de stralingsbescherming.

Vasculaire brachytherapie wordt gebruikt om "restenose" van de vaatwanden tegen te gaan na angioplastiek (mechanische dilatatie). Bij deze behandeling worden de kransslagaders en de getroffen perifere aders (femur) inwendig bestraald. De adviezen en de klinische resultaten werden voorgesteld. Vasculaire brachytherapie is waarschijnlijk niet aangewezen bij alle mensen die een mechanische dilatatie van de vaatwanden hebben ondergaan. Het zou beperkt zijn tot bepaalde subgroepen (moeten nog duidelijk bepaald worden).

Een enquête van de HGR heeft aangetoond dat in België vasculaire brachytherapie in 10 centra werd toegepast en dat in juni 2000, 443 patiënten werden behandeld.

Tijdens de rondetafelgesprekken bij het afronden van de studiedag, werden specifieke problemen besproken omtrent radioprotectie die opduiken bij vasculaire brachytherapie wanneer gamma,-bètastraling en dilatatieballonen gebruikt worden. De internationale aanbevelingen (ICRU) werden naar voren gebracht zodat men medische rapporten er beter kan op afstemmen en vlotter informatie kan uitwisselen.

Twee soorten aanbevelingen kunnen worden geformuleerd:

1°) Teneinde een waardevolle uitwisseling van klinische informatie te kunnen verzekeren is het belangrijk dat de behandelingen beschreven en verslagen worden op dezelfde manier in alle centra.

2°) Vasculaire brachytherapie brengt een zeker aantal nieuwe problemen met zich mee voor de stralingsbescherming. Het gebruik van gammabronnen vereist dezelfde stralingsbeschermingmaatregelen dan voor brachytherapie voor kankerbestrijding (probleem van de lokalen waar de toepassingen plaatsvinden). De vloeibare bronnen (ballonen) vormen een risico van besmetting. De bètabronnen vormen minder problemen op het vlak van stralingsbescherming.

3.4 Kwaliteitscontrole en stralingsbescherming in de Nucleaire geneeskunde

De HGR heeft besloten een werkgroep te creëren: "**Kwaliteitscontrole en**

stralingsbescherming in de Nucléaire geneeskunde"

De groep heeft als opdracht een document op te stellen voor de Nucleaire geneeskunde dat vergelijkbaar is met het hierboven vermelde HGR-document dat voor de radiologie werd opgemaakt.

We kunnen de redenen die de HGR ertoe gebracht heeft deze werkgroep over Nucleaire geneeskunde op te richten als volgt samenvatten:

- a) - Aanbevelingen formuleren die de toepassing vergemakkelijken van de Europese Richtlijnen betreffende medische blootstelling. In die zin moet een praktisch programma naar voren worden geschoven over kwaliteitszorg en stralingsbescherming dat kan besproken, goedgekeurd en binnen een redelijke termijn uitgevoerd worden.
- b) - De medische toepassingen vormen een belangrijke bijdrage voor de "collectieve dosis" die de bevolking toegediend krijgt. Het probleem dat zich stelt op het vlak van de stralingsbescherming moet dus nauwkeurig worden bestudeerd.
- c) - Verskillende beroepsgroepen worden aangezet om mee te werken aan de ontwikkeling en de efficiëntie binnen de Nucleaire geneeskunde. worden aangezet om mee te werken aan de ontwikkeling en de efficiëntie binnen de Nucleaire geneeskunde. De rol en de verantwoordelijkheid van de medische fysici, in het bijzonder, moet nader worden bepaald.
- d) - De eisen op het vlak van de opleiding van de verschillende beroepsgroepen moet worden besproken, meer bepaald in functie van de Europese Richtlijnen. In dat kader stelt de metabolische therapie in de Nucleaire geneeskunde twee soorten specifieke problemen die aan bod moeten komen in het kader van de opleiding:
  - i) de verdeling (geometrisch/ruimtelijk) van de dosis is volledig verschillend van de verdeling die in externe radiotherapie wordt verkregen.
  - ii) de "factor tijd". Het debiet van de dosis (continue bestraling) is afhankelijk van de periode van de radionucleïde.
- e) - Opsomming van enkele praktische problemen waar rekening mee moet gehouden worden:
  - i) de toepassing van het ALARA-principe
  - ii) de aanpassing van de lokalen
  - iii) het ontslaan van patiënten die radionucleïden kregen toegediend. Een eerste document betreffende patiënten die therapeutische doses van jodium 131 toegediend kregen werd door de HGR opgemaakt. Dat document zou moeten verder uitgebreid worden naar de andere radionucleïden.
  - iv) Bescherming van het milieu (het probleem van radioactief ziekenhuisafval).

Teneinde deze taak te kunnen vervullen werd naast de leden van de HGR een grote werkgroep opgericht waarbij de vertegenwoordigers van de belangrijkste betrokken beroepsgroepen werden uitgenodigd: specialisten in de Nucleaire geneeskunde (4 in aantal), hospitaalfysici (4), erkende experts in stralingsbescherming (4).

De drie bestaande groepen zullen hun werkzaamheden voortzetten zoals beschreven in punt 3.

Een tussentijds advies zal begin 2001 worden uitgebracht over de maatregelen voor de **dosis aan de patiënt en het medische personeel** en twee studieprojecten zullen worden voorgesteld. De verslagen van de vergadering zijn uitgegeven (in het Engels) door de HGR en het SCK. Het SCK verzorgt de uitgave (maart 2001), een ISBN nummer werd toegekend. De publicatie van de belangrijkste besluiten en aanbevelingen in verschillende Belgische wetenschappelijke en medische tijdschriften wordt eveneens voorzien.

Volgende onderwerpen worden eveneens aan een onderzoek onderworpen :

Nucleaire geneeskunde : Naast de problemen die vermeld staan bij punt 3, stelt de invoer van nieuwe radionucleïden in therapie en diagnose specifieke problemen die tijdens het jaar zullen worden besproken.

In de interventionele radiologie zullen de aanbevelingen van nationale en internationale commissies aandachtige bestudeerd worden.

- **Niet-ioniserende stralingen:** hoogspanningskabels, radars en verdere inspanningen op het vlak van de microgolven en in het bijzonder van de biologische effecten van GSM-gebruik waarover in 2000 een wetenschappelijke argumentatie van het advies zal gepubliceerd worden. : hoogspanningskabels, radars en verdere inspanningen op het vlak van de microgolven en in het bijzonder van de biologische effecten van GSM-gebruik waarover in 2000 een wetenschappelijke argumentatie van het advies zal gepubliceerd worden.
- **Radio-ecologie: Behoud van een voldoende bevoegdheidsniveau.** De samenstelling van de werkgroep zal worden aangepast en de prioriteiten herdefinieerd in functie van de recente ontwikkelingen in België/EU en elders in de wereld. . De samenstelling van de werkgroep zal worden aangepast en de prioriteiten herdefinieerd in functie van de recente ontwikkelingen in België/EU en elders in de wereld.
- **Voorkoming van radiologische incidenten in de medische en industriële sector** (met uitzondering van kerncentrales). (met uitzondering van kerncentrales).

5 Samenstelling van de onderafdeling III/4 en van haar werkgroepen

5.1 Samenstelling van de onderafdeling HGR III/4

Voorzitter : Wambersie André

Demoulin Vincent
Eggermont Gilbert
Ferrant Augustin
Hoornaert Marie-Thérèse
Micheels Jean
Van Loock Walter
Vercruysse Antoine
Kirchmann René (uitgenodigd lid)
De Ridder Maurits (uitgenodigd lid)
Vander Vorst André (uitgenodigd lid)
Van der Straeten Jacques
Smeesters Patrick (uitgenodigd ambtenaar)

Wetenschappelijk secretariaat

Hardeman Frank

5.2 Samenstelling van de werkgroep niet-ioniserende stralingen

Voorzitter : Van Loock Walter

Uitgenodigde leden:

De Ridder Maurits
Kirchmann René
Van Hoorne Michel
Vander Vorst André
Verstraeten Pierre
Verschaeve Luc
Nick Laurence
Smeesters Patrick (uitgenodigd ambtenaar)

Wetenschappelijk secretariaat:

Maes Annemie

5.3 Samenstelling van de werkgroep "Kwaliteitscontrole en stralingsbescherming in de interventionele radiologie "

Voorzitter : Eggermont Gilbert

Uitgenodigde Leden:

Bertrand Eric
Bosmans Hilde
Buls Nico
Caussin Jacques
Joris Jean Paul
Malchair Françoise
Maldague Baudouin
Mol Harrie
Persyn Koen
Ponette Eric
Smons André
Sonck Michel
Struyven Julien
Taeymans Yves
Terrière Marc
Thierens Hubert
Trigaux Jean Paul
Van Loon Ronald
Vanhavere Filip
Smeesters Patrick (uitgenodigd ambtenaar)
Van Bladel Lodewijk (uitgenodigd ambtenaar)

Wetenschappelijk secretariaat:

Struelens Lara

5.4 Samenstelling van de werkgroep "Kwaliteitscontrole en stralingsbescherming in de Nucleaire Geneeskunde"

Voorzitter: Wambersie André

Uitgenodigde leden:

Melin Jacques
Bossuyt Axel

Dierckx Rudi
Dupont Patrick
George Jean
Merlo Pierre
Poelart Marc
Schonken Paul
Smons Andre
Sonck Michel
Thierens Hubert
Vanmarcke Hans
Smeesters Patrick (uitgenodigd ambtenaar)

Wetenschappelijk secretariaat:

Loos Mark

Onderafdeling III.5

1 Benaming.

Risico-evaluatie.

2 Globale opdracht.

De zevende wijziging (92/32/EEG) van Richtlijn 67/548/EEG legt de verplichting op aan de Lidstaten van de Europese Unie om een risico-evaluatie op te stellen voor nieuwe chemische stoffen die bij hen worden aangemeld.

Om deze verplichting na te komen, heeft de Hoge Gezondheidsraad, op verzoek van de voorzitter van de Commissie Gevaarlijke Producten, een gemeenschappelijk werkgroep opgericht, samengesteld uit verschillende leden van de Hoge Gezondheidsraad en ambtenaren van de Commissie Gevaarlijke Producten: onderafdeling III/5.

3 Specifieke opdrachten.

Opgericht begin mei 1995, maakt onderafdeling III/5 een evaluatie van de werkelijke of potentiële risico's voor de mens en het leefmilieu. Deze risico-evaluatie omvat:

- a) de identificatie van het gevaar;
- b) de evaluatie van het dosis-effect;
- c) de evaluatie van de blootstelling;
- d) de karakterisering van het risico.

Deze werkwijze laat toe een geïntegreerde benadering van de risico's in verband met de productie, de formulering en het gebruik van nieuwe chemische stoffen uit te voeren.

4 Specifieke verwezenlijkingen.

In de loop van 2000 werden 14 nieuwe dossiers voorgelegd ter behandeling. Samen met de dossiers die reeds voorheen gestart waren, werden er in het afgelopen werkjaar 31 dossiers, één of meerdere malen besproken op de vergaderingen. Voor 18 dossiers werd een eindconclusie naar voren geschoven en werd een risico-evaluatie opgesteld.

Op het einde van het werkjaar zijn er nog 36 dossiers die lopende zijn of door een gebrek aan informatie niet kunnen afgerond worden. De achterstand die soms ontstaat is onder meer te wijten aan:

- het gebrek aan respons van de firma's op de hen gestelde bijkomende vragen en het ontbreken van drukkingsmiddelen om het antwoord te versnellen; niettemin kan hier een tendens worden waargenomen naar betere samenwerking.
- het probleem dat bij nieuwe stoffen systematisch te weinig blootstellingsgegevens gekend zijn om een risico-evaluatie voor de mens of het milieu mogelijk te maken.

In een aantal gevallen zijn er manifest te weinig gegevens en wordt bijgevolg geen risico-evaluatie opgesteld; dit kan het geval zijn indien de gecommercialiseerde hoeveelheid van de stof beperkt is. (in de praktijk minder dan 1 ton/jaar) Anderzijds is voor sommige dossiers een beoordeling wèl mogelijk mits het formuleren van een aantal hypothesen. Om in dit laatste geval een uniforme benadering in overeenstemming met de EU-richtlijnen te garanderen, wordt veelal gebruik gemaakt van het expertprogramma EUSES (European Union System for the Evaluation of Substances).

Door de inwerkingtreding van de nieuwe wet op de productnormen, is het advies vereist van de Hoge Gezondheidsraad over Koninklijke Besluiten betreffende chemische stoffen die risico's met zich kunnen brengen voor de gezondheid van de mens of voor het leefmilieu. Zo werden er in 2000 12 adviesaanvragen aangaande K.B.'s behandeld door onderafdeling 3/5. Spijtig genoeg is het vaak onmogelijk op korte termijn een wetenschappelijk gefundeerd advies uit te brengen. Reden hiervoor is dat de wetenschappelijke argumentatie waarop de maatregelen gesteund zijn, niet ter beschikking zijn van de onderafdeling. Zonder deze documenten ziet de onderafdeling zich niet in de mogelijkheid om een uitgebreid wetenschappelijk gefundeerd advies te verlenen.

5 *Toekomstperspectieven.*

De onderafdeling wenst te streven naar een aanpak waarbij men de complexiteit van een dossier tracht in te schatten van bij de start van de behandeling. Dossiers die ogenschijnlijk op een gestandaardiseerde wijze kunnen beoordeeld worden, zouden door leden van het wetenschappelijk secretariaat in een eerste lezing kunnen beoordeeld worden. Indien uit deze analyse geen elementen naar voren komen die een diepgaandere discussie vergen, zouden de deelrapporten kunnen goedgekeurd worden door de onderafdeling en kunnen ze gebruikt worden als basis voor de risico-evaluatie. Enkel de dossiers die een meer uitgewerkte analyse vergen zouden doorgespeeld worden naar de aangewezen leden. Op die manier hoopt men de activiteiten verder te stroomlijnen en de aanwezige expertise op een meer efficiënte manier te benutten.

De onderafdeling wenst er verder naar te streven om leden van het wetenschappelijk secretariaat systematisch aan de vergaderingen op het niveau van de Europese Unie te laten deelnemen. Hierdoor zou de evolutie op het vlak van risico-evaluatie rechtstreeks in de vergaderingen kunnen besproken worden. Dit laat eveneens een directe inbreng van de onderafdeling toe in de vergaderingen op Europees niveau.

De onderafdeling neemt zich eveneens voor om het streven naar een uniforme aanpak, geconcretiseerd in de toepassing van EUSES, verder te zetten.

7. Afdeling IV

1 *Benaming*

Hygiëne van de voeding, de voedingsmiddelen en daarmee verbonden problemen
- Voedselveiligheid

2 *Globale opdracht*

De benaming zelf van de afdeling stelt duidelijk welke haar specifieke opdrachten zijn. Ze is bevoegd voor alle problemen in verband niet alleen met de voeding en

de voedingsmiddelen, maar tevens met de andere producten zoals bepaald in de wet van 24 januari 1977 en de latere wetten betreffende de bescherming van de gezondheid van de verbruikers op het stuk van de voedingsmiddelen en andere producten, namelijk

- toevoegsels, aroma's, technologische hulpstoffen,
- voorwerpen en stoffen bestemd om met voedingsmiddelen in aanraking te komen,
- detergentia, reinigings- en onderhoudsmiddelen,
- tabak, producten op basis van tabak en soortgelijke producten,
- cosmetica,
- gebruiksartikelen die bij het gebruik, hetzij door het innemen van delen ervan, hetzij door het inademen ervan, hetzij door contact met het lichaam, een fysiologische uitwerking kunnen hebben,
- aërosolen gebruikt voor voedingsmiddelen en andere (hierboven) bedoelde producten,
- producten die er uitzien als iets anders dan wat zij in werkelijkheid zijn en daardoor een gevaar kunnen vormen voor de veiligheid of de gezondheid van de verbruiker.

Afdeling IV van de HGR is anderzijds " ... het (Belgisch) organisme gelast met de samenwerking met de Commissie...", in het kader van de Richtlijn 93/5/EEG van de Raad van 25 februari 1993 betreffende de bijstand aan de commissie en de samenwerking van de lidstaten bij het wetenschappelijk onderzoek van vraagstukken in verband met levensmiddelen.

3. *Verwezenlijkingen in het verleden*

Afdeling IV bestaat sinds de oprichting van de Raad in 1849 en heeft een aanzienlijke evolutie van haar werkzaamheden gekend; deze evolutie vindt men terug in haar organogram.

Vóór 1990, was het geheel van de problemen in het kader van afdeling IV aangevat, want er bestond geen gestructureerde onderafdeling.

Sindsdien heeft deze afdeling drie herstructureringen gekend; de laatste, in 1997, was gerechtvaardigd door de integratie in de afdeling van de werkzaamheden van de Nationale Raad voor de Voeding.

Sinds 29 januari 1997, bestaat afdeling IV uit vijf onderafdelingen :

- IV/1 Menselijke voeding (voorzitter : A. Noirfalise)
- IV/2 Nationale Raad voor de Voeding (NRV) (voorzitter : H. Henderickx)
- IV/3 Dierenvoeding (voorzitter: P.P. Pastoret)
- IV/4 Microbiologie van de voeding (voorzitter : G. Daube)
- IV/5 Cosmetica (voorzitter : V. Rogiers)

Rekening gehouden met de gelijkaardige samenstelling van de onderafdelingen IV/1 en IV/2 en met de aard van de aangesneden problemen worden meestal gezamenlijke vergaderingen gehouden. Beide onderafdelingen vormen de algemene vergadering van afdeling IV.

4. *WERKGROEPEN*

Negen werkgroepen opgericht door afdeling IV ofwel waarbij deze betrokken is :

- PAK's en Alkanen (voorzitter : M. Fondu)

- Maten en gewichten (voorzitter : G. De Backer)
- Voedselconsumptiepeiling (voorzitter : G. De Backer)
- Gezondheidsbeweringen - contactgroep NAREDI (voorzitter : H. Henderickx)
- Herziening van de voedingsaanbevelingen (voorzitter : H. Henderickx)
- Dioxinen (voorzitter : S. Srebnik)
- Dioxinen - B (voorzitter : A. Vercruysse)
- Coca-cola (voorzitters : A. Noirfalise en I. Pelc)
- Nutritionele waarde van vis (voorzitter : M. Kornitzer)

Onderafdeling IV.1

1 Benaming

Menselijke voeding.

2 Opdracht

De specifieke opdrachten van de onderafdeling werden in de presentatie van afdeling IV bepaald. Alle onderwerpen, die door de wet van 24 januari 1977 geregeld worden en die geen deel uitmaken van de specifieke bezorgdheden van de onderafdelingen 2, 3, 4 en 5, vallen onder de bevoegdheden van de onderafdeling 1.

Onderafdeling IV. 2

1 Benaming

Nationale Raad voor de Voeding.

2 Opdracht

Het geven van adviezen :

- die moeten toelaten doelstellingen inzake voeding te bepalen, zodat kan vastgesteld worden welke voedingsbestanddelen en welke type voedingsmiddelen de bevolking zou moeten verbruiken;
- over de gevolgen voor de volksgezondheid van het verbruik van voedingsmiddelen en hun verschillende bestanddelen;
- over de aan de bevolking te verstrekken informatie over een voeding geschikt voor en aangepast aan de noden van elkeen;
- met het oog op het verbeteren van het inzicht van de verbruikers over de algemene en voedingstechnische informatie die voorkomt op de verpakking van voedingsmiddelen, en over de wijze waarop zij deze gegevens correct kunnen gebruiken voor de bescherming van hun gezondheid.
- Het verzamelen van gegevens over wat de bevolking werkelijk verbruikt, over de evolutie van het voedingsverbruik en over de parameters die dit verbruik beïnvloeden.

Het formuleren van aanbevelingen door het uitvoeren van onderzoeken in bedoelde domeinen.

3 Specifieke verwezenlijkingen van de onderafdelingen IV.1 en IV.2 in 2000

Onderafdelingen IV.1 en IV.2 worden door Mevrouw M. Ulens en de Heer C. Cremer op de hoogte gehouden van de evolutie van de wetenschappelijke samenwerking in het kader van de Europese Unie (SCOOP) waarvoor deze afdelingen het Belgisch refererend organisme vormen. Ze bespreken maandelijks de werkzaamheden in verband met deze samenwerking en formuleren voorstellen van samenwerking, die ze redelijkerwijze de nuttigste achten.

België heeft in 2000 aan de volgende taken deelgenomen :

3.1.1 : Contaminanten – Buiten de planning vallende en spoedeisende vraagstukken (Eetwareninspectie)

3.2.5 : Evaluatie van de opname van dioxinen en bijbehorende PCB's via het voedsel door de bevolking van de lidstaten van de E.U. (S. Srebrnik, C. Vinkx)

7.3 : Verzamelen van gegevens over producten voor voeding met zeer laag caloriegehalte (J. Kolanowski, G. Vansant, E. Muls)

9.1 : Opstellen van een werkdocument ter ondersteuning van een uniforme interpretatie van de wettelijke normen en de op grond van Richtlijn 93/99/EEG voorgeschreven kwaliteitsnormen voor laboratoria (S. Srebrnik)

3.2.8 : Evaluatie van de opname van patuline via het voedsel door de bevolking van de lidstaten van de E.U. (C. Vinkx, J.M. Degroot)
Deze taak is nog niet gestart.

Tussen 1993 en 2000 heeft België ook deelgenomen aan de volgende nu afgewerkte taken :

2.1 : Verzamelen van wetenschappelijke en methodologische gegevens ter bestudering van de voor bepaalde voedingsmiddelen aan te houden microbiologische criteria (A. Huyghebaert, P. Tobback, D. Van Gaver)

2.3 : Verzamelen van informatie van de deelnemende lidstaten over methodes en gegevens om de grondslag te leggen voor microbiologische risicobeoordeling op Europees niveau (G. Daube, K. Boeve, D. Van Gaver)

3.2.1 : Evaluatie van de blootstelling aan aflatoxinen via de voeding (S. Srebrnik, C. Vinkx, M. Ulens)

3.2.2 : Evaluatie van de blootstelling aan ochratoxine A via de voeding (S. Srebrnik, C. Vinkx ; M. Ulens)

3.2.3 : Evaluatie van de blootstelling aan nitraten via de voeding (S. Srebrnik, C. Vinkx, M. Ulens)

3.2.4 : Evaluatie van de blootstelling aan cadmium via de voeding (S. Srebrnik, C. Vinkx, M. Ulens)

4.1 : Studie van databanken inzake het levensmiddelenverbruik in de Europese Unie – uitwisseling van gegevens en samenwerking tussen de beheerders van databanken (S. De Henauw)

7.1.1 : Onderzoek naar de wetenschappelijke aspecten van de toevoeging van nutriënten aan levensmiddelen, vitamines en mineralen (P. v.d. Meersche, S. Verburgh)

7.2 : Voedselallergie (G. Dufourny)

De onderafdelingen IV.1 en IV.2 werden geraadpleegd

-
- over de nutritionele aanbevelingen betreffende de inname van PCB's en dioxinen,
  - over dossiers die onder de Europese reglementering van de nieuwe voedingsmiddelen vallen (NV/NF "novel foods"),
  - over het overdrachtsrisico van het virus van equine infectious anemia (EIA) aan de mens.

Ze werden ook genoodzaakt om een advies te uiten

- over beweringen in verband met mineraal en bronwater,
- over notificaties van verschillende producten die onder de wet betreffende producten bestemd voor bijzondere voeding vallen,
- over de wetenschappelijke ondersteuning van aangevoerde beweringen voor bepaalde producten of voedingsmiddelen,
- over additieven die in materialen in contact met voedingsmiddelen zouden kunnen aanwezig zijn,
- over de bepaling van maximale waarden aan zware metalen in voedingssupplementen,
- over de vetzuursamenstelling van broodsmeesel,
- over nitraten/nitrieten/nitrosaminen in vleeswaren.

Ze hebben actuele onderwerpen bestudeerd en een grondige bedenking daaromtrent gevoerd, zoals bijvoorbeeld

- de problematiek van de joodtoevoer, aangezien de in 1998 geformuleerde aanbevelingen geen weerklank bij de overheden gevonden hebben,
- de fluorproblematiek, aangezien de geformuleerde aanbevelingen dezelfde moeilijkheden ondervinden als die welke voor jood vermeld werden,
- de betekenis en de toepassing van het voorzorgsprincipe,
- de hygiëne van de voeding en de voedingsmiddelen, onderwerp dat gezamenlijk met onderafdeling IV.4 (microbiologie van de voeding) en afdeling V (milieuhygiëne) aangesneden werd, in het kader van het opstellen van Gidsen voor Goede Hygiënische Praktijken (GGHP),
- de expertise die de afdeling kan vermelden en over de rol die ze zou kunnen, zelfs zou moeten, vervullen in het kader van het Federaal Agentschap voor de veiligheid van het voedselketen;
- de procedure voor de behandeling van een "novelfood" dossier,
- de bestraling van voedingsmiddelen en de evaluatie van de noodzaak de in het verleden geuite adviezen al dan niet te herzien en dit in samenwerking met de onderafdeling IV/4, met name de adviezen betreffende de bestraling van vlees van gevogelte, van eiwit en van harde kaas.
- de eventuele noodzaak om bepaalde voedingsmiddelen te koelen (in samenwerking met onderafdeling IV/4)

4. Werkgroepen

- PAK's en Alkanen

Indicatieve waarden voor geraffineerde vetstoffen werden voorgesteld. Ze zouden de Administratie in

staat moeten stellen de analyseresultaten te kunnen evalueren.

- Maten en gewichten

Het idee om een document te ontwikkelen met codes, standaard maten en gewichten voor in België verbruikte voedingsmiddelen is gerezen in het kader van de voorbereidende werkzaamheden van een voedselconsumptiepeiling voor België (cf. werkgroep voedselconsumptiepeiling). De bedoeling is, in een eerste fase, de beschikbare informatie te inventariseren betreffende de maten en gewichten en, in een tweede fase, de leemten te identificeren en ze daarna door middel van projecten aan te vullen.

Het handboek "Maten en gewichten" voor België zou in de lente 2001 moeten afgewerkt zijn.

- Voedselconsumptiepeilingen

Deze werkgroep heeft aan de afdeling rapport voorgelegd betreffende de evolutie van zijn werkzaamheden die beantwoorden aan gemeenschappelijke vereisten en die, bijgevolg, over een bijzondere logistieke steun moeten kunnen beschikken. De financieringswijze hangt af van een politieke beslissing, die de verschillende niveaus van het federaal beleid (volksgezondheid en landbouw) evenals de industrie zou moeten betrekken.

De afwezigheid van reactie vanwege de overheden maakt het zeer moeilijk en zelfs onmogelijk de nutritionele toestand van de Belgische bevolking te volgen, de voedselveiligheid te waarborgen en talrijke verplichtingen, opgelegd door de Europese Unie op het vlak van de risico-evaluatie tegemoet te komen.

- Gezondheidsbeweringen – contactgroep NAREDI

Vervolg van de discussies met verschillende groepen en verenigingen, onder andere de Federatie van de voedingsindustrie (FEVIA) en de Federatie van de Handel en Nijverheid in Natuur-, Reform- en Dieetwaren(NAREDI), met het oog op het formuleren van voorstellen en aanbevelingen.

- Herziening van de voedingsaanbevelingen

Wijzigingen werden voorgesteld en goedgekeurd in verband met onder andere vitamine E, koper, kalium en zink. Opmerkingen werden geformuleerd betreffende chroom, fluor, mono-onverzadigde vetzuren, de koolhydraat- en vetstof toevoer. De herziening werd in 2000 gepubliceerd.

- Dioxinen

Het gaat om een intergouvernementele informele werkgroep.

Er waren uitwisselingen van informatie tussen deze groep en onderafdeling IV /1&2 in verband met de SCOOP-taak 3.2.5 "Dioxinen en PCB's ". Deze taak werd eind 2000 afgewerkt en het rapport is op het volgende website adres beschikbaar :
http://europa.eu.int/comm/dgs/health_consumer/index_en.htm
("Main Areas of Activity" ® "Food Safety - from the Farm to the Fork" ® publications)

- Dioxinen-B

Deze werkgroep heeft de volgende adviezen uitgebracht :

- Problematiek van getolereerde concentraties aan PCB's in voedingswaren. Stand van zaken en voorlopig advies.
- Aanwezigheid van dioxine in menselijk bloed.
- Coca-Cola

Rapport waarin geconcludeerd wordt tot een "mass sociogenic illness (MSI)" of "mass psychogenic illness (MPI)".

Op basis van de ervaring werden aanbevelingen ten behoeve van de overheden geformuleerd.

- Nutritionele waarde van vis

Deze werkgroep werd opgericht ten gevolge van de aanvraag om nutritionele aanbevelingen op te stellen in verband met de inname van PCB's en dioxinen. Zijn werkzaamheden zullen begin 2001 starten.

5. *Toekomstperspectieven*

Net als het geheel van de Hoge Gezondheidsraad zijn afdeling IV en haar onderafdelingen voornamelijk pluridisciplinair.

Ze hebben meermaals bewezen dat ze een objectieve en onbaatzuchtige expertise van hoog niveau naar voren kunnen brengen, in talrijke gebieden betreffende onder andere de evaluatie van nutritionele behoeften, het kritisch bestuderen van de aangekondigde waarden en de voorgestelde beweringen, maar ook de risico's op veranderingen, de middelen ter bescherming van de kwaliteit, de globale evaluatie van de voedingsrisico's, al dan niet van toxische oorsprong, alsook de evaluatie van de besmettingsniveaus en de evaluatie van nieuwe voedingsmiddelen(NV/NF) (onvolledige opsomming).

Minder betrokken, en zelfs minder overbelast, bij punctuele meestal formele dossiers, zou afdeling IV, haar onderafdelingen IV/1&2 in het bijzonder, reeds nu meer tijd kunnen besteden aan een meer wetenschappelijke en grondigere benadering van de problemen die haar voorgelegd worden of waarvan ze meent dat het aanvangen van het onderzoek nuttig is.

Gezond eten is even belangrijk als niet ongezond eten. De "voedingsrisico's" zijn verre van beperkt te zijn tot de "toxische voedingsrisico's " alleen. Elke wijziging van voedingsgedrag moet berusten op objectieve criteria die op degelijk geëvalueerde basissen steunen. Zonder het nut ervan te negeren kan men niet altijd het "voorzorgsprincipe" toepassen, dat dikwijls door degenen die daarop beroep doen verkeerd begrepen is.

In een nabije toekomst zullen onder andere de volgende onderwerpen aangesneden

worden :

- Mogelijke IJZERoverbelastingen zonder voor zover de ernstige risico's in geval van tekort te verwaarlozen, die tenminste even belangrijk zijn,
- De JOODtoevoer voor de Belgische bevolking met aanpassing van de vroegere aanbevelingen van de Raad, die nooit toegepast werden, aan de hand van een overdenking over de validiteit van de gebruikte tests tijdens de enquêtes bij de bevolking en van hun resultaten alsook over de risicogroepen die nadelen zouden kunnen ondervinden in geval van veralgemeende promotie van gejodeerd zout,
- De nutritionele waarde van VIS,
- De VOEDSELALLERGIE,
- De in acht te nemen "MATEN EN GEWICHTEN" in de evaluatie van het verbruik, contaminanten inbegrepen,
- De onontbeerlijke en dringende, maar wegens gebrek aan middelen steeds uitgestelde uitvoering van een EVALUATIE VAN HET VOEDSELVERBRUIK,
- Het gebruik van PET flessen vervaardigd op basis van een nieuw recyclageprocédé.

6. *Beschikbare documenten*

Voedingsaanbevelingen voor België – herziening 2000

Het secretariaat van de Raad houdt ter beschikking van de leden alle uitgewerkte documenten, niet alleen door de afdeling maar ook en vooral door de verschillende internationale comités en commissies, waarbij de leden betrokken zijn.

Onderafdeling IV.3

1 *Benaming*

Dierenvoeding.

2 *Globale opdracht*

De eventuele weerslag van veterinaire en landbouwpraktijken op de volksgezondheid.

3 *Specifieke verwezenlijkingen in het werkingsjaar 2000*

Zie verslag onderafdeling II.4.

Onderafdeling IV.4

1 *Benaming*

Microbiologie van de voeding

2 *Globale opdracht*

Evaluatie en preventie van risico's op besmetting door de voeding.

3 *Specifieke opdrachten*

- Adviezen verstrekken inzake reglementering en informatie betreffende de microbiologische hygiëne van voedingswaren.
- Advies uitbrengen betreffende de ingediende dossiers voor het toepassen van bepaalde procédés met het oog op de bewaring van de voedingsmiddelen.
- Deelnemen aan nationale of internationale werkgroepen die de problemen inzake microbiële besmetting van voedingsmiddelen bestuderen.

4 *Voornaamste werkzaamheden tijdens de laatste jaren.*

- Behandeling van verschillende dossiers, in het bijzonder in verband met de bestraling van voedingsmiddelen.
- Omstandige analyse en bestudering van Gidsen van goede hygiënische Praktijk.
- Deelneming aan werkgroepen in het kader van de wetenschappelijke samenwerking tussen de lidstaten van de Europese Gemeenschap. Er werd in de loop van het jaar 2000 geen project voorgelegd.

De onderafdeling IV.4. werd in 1999 ernstig versterkt om de verschillende aspecten van de microbiologie van de voeding bijeen te brengen. Ten gevolge van het aftreden van sommige deelnemers op het einde van 2000, hebben talrijke nieuwkomers zich aangesloten bij de onderafdeling om actief deel te nemen aan de werkzaamheden ervan.

5 *Werkzaamheden tijdens het jaar 2000.*

Zoals voorzien in 1999 in de planning van de werkzaamheden voor 2000, heeft de onderafdeling het bestuderen van talrijke dossiers aangevat en tot een goed einde gebracht.

Deze dossiers in verband met de "gidsen van goede hygiënische praktijk" in verschillende sectoren van de voeding werden haar voor advies voorgelegd overeenkomstig het besluit van 7 februari 1997.

Zes gidsen werden in 2000 bestudeerd. Voor elke gids, heeft men, na het bestuderen en het geven van een advies, tot het voorleggen van het behandelde dossier voor de Commissie van Advies inzake Voedingsmiddelen kunnen gaan.

Het betreft in het bijzonder de volgende Gidsen van Goede Hygiënische Praktijk :

- voor de aardappelverwerkende sector.
- voor de aardappelenschilbedrijven.
- voor de aardappelhandel.
- in de Horeca.
- bij de voedselvoorziening in grootkeukens en verzorgingsinstellingen.
- in de frituren.

De onderafdeling heeft ook de analyse aangevat van de eventuele noodzaak om bepaalde eetwaren (tiramisu, gestoomd buispek, gebakken bakkerijproducten met banketbakkersroom) te koelen. Deze studie zal leiden tot het opstellen van een document met de vanuit microbiologisch oogpunt voornaamste punten, die in acht moeten worden genomen bij het indienen, in de toekomst, van elk dossier van herziening of voorstel van bewaringsmethoden.

In verband met de bestraling van voedingsmiddelen heeft de onderafdeling de noodzaak overwogen van het al dan niet herzien van de in het verleden geuite adviezen en dit in samenwerking met afdeling IV-1-2. Waren betrokken de adviezen over de bestraling van vlees van gevogelte, van eiwit en van harde kaas.

6 *Werkgroepen*

In de loop van het jaar 1999, heeft een werkgroep betreffende voedseltoxi-infecties zich ertoe gewijd een website te creëren om alle nuttige technische informatie voor de uitvoering van een voedselconsumptiepeiling in geval van haarden van voedseltoxi-infecties in te zamelen. De doelstelling bestaat erin over een concurrerend repertorium voor de inspecteurs en voor de laboratoria te beschikken. Deze site wordt thans op confidentiële en voorlopige wijze bewaard, vooraleer hij, na afwerking waarschijnlijk in 2000, toegankelijk wordt gemaakt voor de personen, die bij deze problematiek van Volksgezondheid betrokken zijn.

7 *Beschikbare documenten*

De onderafdeling IV-4 heeft advies uitgebracht betreffende de procedure voor het bepalen van de microbiële stabiliteit en van de productveiligheid.

Onderafdeling IV.5

1 *Benaming*

Cosmetica.

8. AFDELING V

1 *Benaming*

Milieuhygiëne.

2 *Globale opdracht*

Onderwerpen bestuderen, advies verstrekken en adviserende documenten opstellen nopens onderwerpen die door de Minister of de bevoegde ambtenaren worden voorgelegd of door de leden als actueel worden onderkend.

3 *Specifieke opdrachten*

Gezondheidsproblemen i.v.m. de woning en haar ruime omgeving.

4 *Verwezenlijkingen in het verleden*

- Overwegingen en aanbevelingen met betrekking tot de hygiënische maatregelen inzake de lijkbezorging.
- Uitbatingsvoorwaarden voor zwembaden.
- Aanbevelingen met betrekking tot de veiligheid en de gezondheid van woningen.
- Aanbevelingen met betrekking tot de hygiënische maatregelen bij overstromingen.
- Uitbatingsvoorwaarden voor crematoria.
- Advies met betrekking tot de beperking van de geluidsemissies van graafmachines, dozers en laders.
- Advies met betrekking tot de luchtverontreiniging door dieselmotoren.
- Voorstel om de verpakking van geneesmiddelen die, alleen of in associatie met alcohol, een nadelige invloed hebben op de rijgeschiktheid, van een gepast waarschuwingspictogram te voorzien.
- Advies met betrekking tot benzeen in het milieu (inzonderheid in benzine) en de incidentie van leukemie.

- Advies met betrekking tot de geluidsemissienormen bij feestelijkheden.
- Problemen van selectieve afvalbehandeling op huishoudelijk niveau.
- Ontsmetting of hygiëne in het huishouden.
- Gasgeisers en het risico op CO-intoxicatie.

5 *Werkzaamheden van afdeling V in 2000.*

In het jaar 2000 is afdeling V zeven maal bijeengekomen. Daarbij werden de volgende onderwerpen behandeld :

- Actualisering van de aanbevelingen met betrekking tot de hygiënische maatregelen bij overstroming.
- De risico's van Echinococcus multilocularis in België.
- De risico's van Legionella in België.
- Advies met betrekking tot de problemen van chloramines in zwembadwater.
- Advies met betrekking tot de herziening van de aanbeveling van onmiddellijke kisting in geval van overlijden door AIDS.
- Actualisering van de aanbevelingen met betrekking tot de hygiënische maatregelen inzake de lijkbezorging (in behandeling).

6 *Beschikbare documenten*

De verwezenlijkingen van afdeling V, vermeld sub 5 zijn beschikbaar onder de vorm van documenten of op de website van de Hoge Gezondheidsraad.

9. AFDELING VI

1 *Benaming*

Gezondheidsindicatoren.

2 *Opdracht*

Advies verstrekken op vragen omtrent gezondheidsindicatoren.

3 *Specifieke verwezenlijkingen in het werkjaar 2000.*

In het werkjaar 2000 heeft de onderafdeling geen enkele adviesaanvraag ontvangen, met als gevolg dat er niet is vergaderd.

4 *Toekomstperspectieven*

Advies geven om ontbrekende gezondheidsindicatoren in België in te vullen op wetenschappelijke, aanvaardbare wijze en om de kwaliteit van de bestaande gezondheidsindicatoren te verbeteren.

10. AFDELING VII

1 *Benaming*

Hygiëne in de gezondheidszorg.

2 *Opdracht*

De studie van de problemen inzake hygiëne die zich bij de gezondheidszorg in het algemeen en in de verzorgingsinstellingen in het bijzonder kunnen voordoen.

3 Voornaamste verwezenlijkingen in het verleden

Sinds de oprichting van de afdeling in 1989 werd voornamelijk werk gemaakt van het opstellen van aanbevelingen voor de verzorgingsinstellingen. Zo werden aan alle ziekenhuizen volgende brochures toegestuurd :

- Aanbevelingen voor het profylactisch gebruik van antibiotica in de heelkunde (1989).
- Aanbevelingen voor het bereiden en toedienen van cytostatica (1990).
- Aanbevelingen in verband met de registratie van ziekenhuisinfecties (1990).
- Aanbevelingen ter voorkoming van ziekenhuisinfecties. Patiëntenzorg.
  - Deel I Handhygiëne (1990).
  - Deel II Preventie van urineweginfecties (1990).
  - Deel III Preventie van intravasculaire infecties (1990).
  - Deel IV Preventie van infecties van de post-operatieve wonde (1991).
  - Deel V Preventie van de luchtweginfecties (1991)
- Aanbevelingen inzake de behandeling van ziekenhuislinnen (1991).
- Aanbevelingen inzake sterilisatie (1993).
- Hygiëne bij de voedselvoorziening in verzorgingsinstellingen (1993).
- Beheersing en preventie van de overdracht van de methicilline-resistente *Staphylococcus aureus* in de Belgische Ziekenhuizen, in samenwerking met de Groep ter Opsporing, Studie en Preventie van Infecties in de Ziekenhuizen (GOSPIZ-GDEPIH) (1993).
- Het onderhoud van endoscopisch materiaal en preventie van infecties (1997).
- Aanbevelingen voor de preventie van besmetting met tuberculose in verzorgingsinstellingen, opgesteld in samenwerking met het Belgisch Nationaal Werk tot Bestrijding van de Tuberculose en de Respiratoire Aandoeningen (1997),
- Hygiënische voorzieningen in de tandheelkunde (1999),
- Profylactisch gebruik van antibiotica in de heelkunde (1999).

4 Specifieke verwezenlijkingen in het werkingsjaar 2000

- De afdeling en haar werkgroepen vergaderde in 2000 veertien maal.
- De normale werking van de afdeling werd doorkruist door het Cidex-incident. Door een levering van aan niet-werkzame oplossing van het ontsmettingsmiddel kon gevreesd worden dat in een tachtigtal ziekenhuizen patiënten blootgesteld werden aan onvoldoend ontsmet endoscopisch materiaal. Een ad hoc werkgroep heeft het risico voor deze blootgestelde patiënten ingeschat en geadviseerd welke groepen patiënten

best opgeroepen worden om door serologisch onderzoek na te gaan of ze niet besmet werden door bloedoverdraagbare virussen (HBV, HCV).

- Ten behoeve van de Minister van Volksgezondheid werden nog dringende adviezen uitgebracht over de sterilisatie van materiaal voor eenmalig gebruik en over het voorkomen van glaspartikels in perfusievloeistoffen.
- Een ad hoc werkgroep werkte intensief aan de actualisatie van de vier brochures die in 1990 en 1991 onder de gemeenschappelijke titel "Patiëntenzorg" uitgegeven werden. Zij werden opnieuw uitgegeven onder de titel "Aanbevelingen ter voorkoming van nosocomiale infecties".
- Eveneens werden in samenwerking met de werkgroep Creutzfeldt-Jakob richtlijnen opgesteld over voorzorgsmaatregelen die in verzorgingsinstellingen genomen moeten worden. Deze aanbevelingen worden in het voorjaar 2001 gepubliceerd.
- Een voorbeeld van andere problemen die aan bod kwamen, was het opsporen van Legionella in de ziekenhuizen.

5 Documenten openbaar gemaakt in 2000

- Advies betreffende het CIDEX-INCIDENT
- Aanbevelingen ter voorkoming van nosocomiale infectie

6 Toekomstperspectieven

Meerdere onderwerpen werden voorgesteld om in ad hoc werkgroepen uitgewerkt te worden en onder brochurevorm uitgegeven te worden, bv. hygiëne in de huisartsenpraktijk, lijst van ontsmettingsmiddelen. Na het beëindigen van de huidige onderwerpen komen zij aan bod.

Onderafdeling VII.1

1 Benaming

Medische hulpmiddelen

2 Opdracht

Opgericht in 1992, beantwoordt onderafdeling VII.1 "Medische hulpmiddelen" aan twee doelstellingen :

- de omzetting in Belgisch recht van de Europese richtlijn 90/385/EEG betreffende implantbare medische hulpmiddelen (die de elektriciteit of een andere energiebron gebruiken)
- De beschikking, in het kader van afdeling VII (Ziekenhuishygiëne), van een structuur, die de adviesaanvragen afkomstig van het Ministerie van Volksgezondheid en de Algemene Farmaceutische Inspectie in dat verband kan beantwoorden.

3 Voornaamste verwezenlijkingen in het verleden:

Tussen 1992 en 1996, kunnen de werkzaamheden van de onderafdeling als volgt samengevat worden :

- vertegenwoordiging van de Hoge Raad met Mevrouw de Voorzitster DONY op een vergadering die op 29 oktober 1992

op het Kabinet van Mevrouw de Minister L. ONKELINX gehouden werd, om de rol van de Hoge Raad te preciseren bij de Algemene Farmaceutische Inspectie en het Instituut voor Hygiëne en Epidemiologie, die de eerste betrokken zijn op dat vlak, en vooral om de vraag te stellen naar het bestaan in België van "notified bodies" die aan de vereisten van de richtlijn om de EU markering van overeenstemming te verlenen beantwoorden,

- bespreking en goedkeuring van verschillende rapporten en adviezen, die door de Minister gevraagd werden, betreffende het ontwerp van Koninklijk Besluit betreffende actieve implantbare medische hulpmiddelen of over het gebruik van bepaalde hulpmiddelen zoals mammaprothesen op basis van silicone.

4 *Specifieke verwezenlijkingen in 2000*

In het werkjaar 2000 heeft de onderafdeling geen enkele adviesaanvraag ontvangen, met als gevolg dat er niet is vergaderd.

11. LOGISTIEKE EENHEID MEDISCHE EVALUATIE

1 *Benaming*

Logistieke Eenheid Medische Evaluatie

2 *Globale opdracht*

2.1. Organiseren van consensusconferenties, conferenties van gezondheidswerkers, expertvergaderingen.

In ons land worden door uiteenlopende organisaties en instellingen consensusconferenties georganiseerd. Verschillende instanties hebben een wettelijke opdracht gekregen om regelmatig consensusconferentie te organiseren. De taak van de Logistieke Eenheid bestaat erin methodologisch advies te geven met betrekking tot de voorbereiding en organisatie van op evidentie gebaseerde consensusconferentie.

2.2. Het evalueren van gezondheidspraktijken en haar ontwikkelingen.

België heeft geen formeel nationaal programma of HTA-instituut. De taak van de Logistieke Eenheid bestaat erin de kennis rond "Health Technology Assessment" (HTA) up to date te houden, door de internationale literatuur over dit onderwerp te volgen

2.3 Documentatie-opdracht : uitvoeren van literatuuropzoekingen met betrekking tot vragen gesteld door de verschillende afdelingen van de HGR

3 *Voornaamste verwezenlijkingen in 2000*

3.1 HTA

3.1.1. Bijhouden van de internationale ontwikkelingen door het maandelijks uitvoeren van een zoekprofiel rond HTA in bibliografische databanken.

Dit uitgebalanceerd zoekprofiel levert ongeveer 80 referenties per maand op, waarvan de abstracts grondig worden doorgenomen en de meest interessante en bereikbare artikelen opgezocht worden.

3.1.2 Contacten met de SPIG-IR van ISTAHC

De Logistieke Eenheid is lid geworden van de Special Purpose Interest Group on Information Resources van de International Society of Technology assessment in Health Care. Dit comité van deze bloeiende internationale wetenschappelijke organisatie heeft zich tot doel gesteld een supranationaal register van afgewerkte en lopende HTA-projecten uit te bouwen.

3.2. Documentatie opdracht.

De Logistieke Eenheid was beschikbaar voor opdrachten van de HGR bv. in verband met het zoeken naar relevante literatuur en documentatie over bepaalde onderwerpen, zoals meer speciaal

3.3. Begeleiding onderzoekscellen Pesticiden/Dioxinen

Er werd samengewerkt met de onderzoekscellen van de HGR onderafdeling III/1-2 rond de review met betrekking tot pesticiden en kanker. De samenwerking had vooral betrekking op de overdracht van de methodologie van de systemische reviews op het vlak van clinical trials naar reviews op het vlak van toxicologie.

Wat de ondersteuning van de dioxineproblematiek betreft gaat de taak verder dan het extensief opzoeken van de literatuur. Er werd actief meegewerkt aan het opstellen van adviezen met betrekking tot de problematiek van getolereerde concentraties aan dioxinen en PCBs in voedingsmiddelen en met betrekking tot de uitwerking van de dioxine body burden studie.

4 *Toekomstperspectieven*

- Begeleiding van de onderzoekscellen HGR onderafdeling III/2, pesticiden-kanker, en onderafdeling IV, dioxinen, zal verder worden voortgezet.
- De Logistieke Eenheid is beschikbaar voor verdere opdrachten van de HGR.
- De eenheid zal betrokken worden bij de werking van de op te richten Belgische afdeling van de Cochrane Collaboration, een initiatief van de RUG en KUL.

5 *Beschikbare documenten*

Belangstellende medewerkers aan de HGR kunnen over specifieke onderwerpen bibliografische informatie inwinnen bij de logistieke eenheid.

12. DE PUBLICATIES VAN DE HGR 2000

- Activiteitenverslag 1999
- Gemeenschappelijke kwaliteitsnormen voor weefsel-allogreffes
- Kwaliteitsnormen voor allogreffes van amnionmembraan
- Kwaliteitsnormen voor allogreffes van huid
- Kwaliteitsnormen voor keratinocyten-allogreffes
- Kwaliteitsnormen voor allogreffes van het locomotorisch stelsel
- Kwaliteitsnormen voor dentale allogreffes
- Kwaliteitsnormen voor vasculaire allogreffes
- Kwaliteitsnormen voor tympano-ossiculair allogreffes
- Kwaliteitsnormen voor beta-cel-enten
- Kwaliteitsnormen voor hartklep-allogreffes
- Kwaliteitsnormen voor hoornvliesallogreffes en scleragreffes
- GSM, veilig mobiel telefoneren? (herziene versie maart 2000)
- Hygiënische maatregelen bij overstroming

- Aanbevelingen ter voorkoming van nosocomiale infectie
- Vaccinatiekalender 2000
- Basisvaccinatieschema 2001
- Voedingsaanbevelingen voor België
- Methadon consensusconferentie 1994 (enkel via de website)
- Follow-up van de conferentie over de methadonconsensus van 1994 (2000)
- Aanbevelingen ter voorkoming van de overdracht van de overdraagbare spongiforme encefalopathieën (ziekte van Creutzfeldt-Jacob) in verzorgingsinstellingen.
- De perfusie van menselijke albumine en de vervangoplossingen. Bijgewerkte versie van de consensusconferentie van 1994

13. BIJLAGEN

13.1 Bijlage 1 : Koninklijk besluit van 14 september 1919 dat betrekking heeft op de reorganisatie van de Hoge Gezondheidsraad, gewijzigd bij de koninklijke besluiten van 4 december 1990, 20 juni 1994, 11 april 1995 en 31 mei 1996 (coördinatie)

Artikel 1.

Benevens de bevoegdheid hem door wettelijke verordeningen opgedragen, heeft de Hoge Gezondheidsraad voor last :

- 1° al wat tot de bevordering van de gezondheid kan bijdragen te bestuderen en na te zoeken, en te dien einde die voorstellen in te dienen welke hij nuttig oordeelt;
- 2° zijn advies uit te brengen over de gezondheidsvraagstukken die hem overhandigd worden door de regering, op haar initiatief of op aanvraag van de provinciale of gemeentelijke overheden;
- 3° samen te werken met de Commissie van de Europese Gemeenschappen en haar de nodige assistentie te verlenen bij het wetenschappelijk onderzoek naar met levensmiddelen verband houdende vraagstukken van openbaar belang en inzonderheid de taken uit te voeren vermeld in de bijlage bij dit besluit;
- 4° het organiseren en het bevorderen van consensusconferentie, conferenties van gezondheidswerkers en expertvergaderingen; gezondheidspraktijken en haar ontwikkelingen evalueren;
- 5° zijn advies uit te brengen in het kader van een nationaal voedingsbeleid, en inzonderheid over de vraagstukken vermeld in de bijlage 2 van dit besluit.

Artikel 2.

De Hoge Gezondheidsraad wordt samengesteld uit tachtig leden, benoemd door de Koning, op voorstel van de Minister die de Volksgezondheid onder zijn bevoegdheid heeft, wegens hun bijzondere bevoegdheden overeenkomstig de opdrachten van de Raad.

Het mandaat duurt zes jaar en is hernieuwbaar. Het loopt ten einde wanneer het lid de leeftijd van zeventig gepasseerd is.

Wanneer een lid, om de één of andere reden, zijn mandaat niet kan beëindigen, wordt het lid dat hem vervangt, benoemd voor de duur dat het mandaat nog loopt.

Het lid dat, onverantwoord, zesmaal afwezig is in de loop van één semester, wordt door de Koning uit zijn mandaat ontzet, op voorstel van de Minister die de Volksgezondheid tot zijn bevoegdheid heeft.

Artikel 3.

De voorzitter en de twee ondervoorzitters van de Raad worden door de Koning benoemd onder de leden van de Raad, op voorstel van de Minister die de Volksgezondheid tot zijn bevoegdheid heeft. Het mandaat duurt zes jaar en is hernieuwbaar.

De secretaris van de Raad wordt door de Koning benoemd onder de ambtenaren van het Ministerie van Volksgezondheid en Leefmilieu, op voorstel van de Minister die de Volksgezondheid tot zijn bevoegdheid heeft. Het mandaat duurt zes jaar en is hernieuwbaar.

Wanneer enerzijds de Voorzitter of anderzijds de Vice-Voorzitter om één of andere reden zijn mandaat niet kan beëindigen wordt het lid dat hem vervangt ofwel benoemd, ofwel verkozen voor de duur dat het mandaat nog loopt.

Artikel 4.

De Raad wordt in afdelingen verdeeld waarvan hij, onder goedkeuring van de Minister die de Volksgezondheid onder zijn bevoegdheid heeft, het aantal en de bevoegdheden bepaalt.

De afdeling "Nationale Raad voor de Voeding" is onder meer belast met het uitvoeren van de opdrachten vermeld in artikel 1, 5°.

Hij stelt onder dezelfde goedkeuring zijn reglement van inwendige orde vast.

Artikel 5.

De Koning kan de uittredende voorzitter tot erevoorzitter en de uittredende leden tot ereleden benoemen.

BIJLAGE 1

De voornaamste taken die moeten worden uitgevoerd door de Hoge Gezondheidsraad omvatten :

- uitwerking van protocollen voor risicoanalyse met betrekking tot bestanddelen van levensmiddelen en methoden voor beoordeling van de voedingswaarde;
- beoordeling van de juiste samenstelling van het voedselpakket;
- onderzoek van testgegevens die overeenkomstig de communautaire voorschriften bij de Commissie zijn ingediend en productie van een monografie voor beoordeling door het Wetenschappelijk Comité voor de menselijke voeding;
- uitvoering van onderzoeken naar voedeverbruik, in het bijzonder die welke noodzakelijk zijn voor het bepalen of het beoordelen van de gebruiksvoorwaarden van levensmiddelenadditieven of het vaststellen van grenswaarden voor andere stoffen in levensmiddelen;
- uitvoeren van onderzoeken die betrekking hebben op bestanddelen van de voeding of op biologische of chemische contaminanten van levensmiddelen;
- de Commissie bijstaan in het nakomen van de internationale verplichtingen van de Gemeenschap door haar gespecialiseerde kennis inzake de veiligheid van levensmiddelen te verstrekken.

BIJLAGE 2

Opdracht van de afdeling Nationale Raad voor de Voeding van de Hoge

Gezondheidsraad, bedoeld in artikel 1, 5° :

§ 1. Het geven van adviezen :

- 1° die moeten toelaten doelstellingen inzake voeding te bepalen, zodat kan vastgesteld worden welke voedingsbestanddelen en welke type voedingsmiddelen de bevolking zou moeten verbruiken;
- 2° over de gevolgen voor de volksgezondheid van het verbruik van voedingsmiddelen en hun verschillende bestanddelen;
- 3° over de aan de bevolking te verstrekken informatie over een voeding geschikt voor en aangepast aan de noden van elkeen;
- 4° met het oog op het verbeteren van het inzicht van de verbruikers over de algemene en voedingstechnische informatie die voorkomt op de verpakking van voedingsmiddelen, en over de wijze waarop zij deze gegevens correct kunnen gebruiken voor de bescherming van hun gezondheid.

§ 2. Het verzamelen van gegevens over wat de bevolking werkelijk verbruikt, over de evolutie van het voedingsverbruik en over de parameters die dit verbruik beïnvloeden.

§ 3. Het formuleren van aanbevelingen voor het uitvoeren van onderzoeken in bedoelde domeinen.

13.2 Bijlage 2 : 15 december 1995 - Ministerieel besluit tot goedkeuring van het huishoudelijk reglement van de Hoge Gezondheidsraad

De Minister van Volksgezondheid,

Gelet op het K.B. van 14 september 1919 dat betrekking heeft op de reorganisatie van de Hoge Gezondheidsraad, inzonderheid artikel 4;

Gelet op het huishoudelijk reglement opgesteld door de algemene vergadering van 29 november 1995 van de Hoge Gezondheidsraad;

Besluit:

Artikel 1 : Het huishoudelijk reglement van de Hoge Gezondheidsraad, waarvan de tekst bij dit besluit is gevoegd, is goedgekeurd.

Artikel 2 : Dit besluit treedt in werking de dag waarop het in het Belgisch Staatsblad is bekendgemaakt.

Art.1, §1 De Hoge Gezondheidsraad, verder genoemd de Raad, wordt in afdelingen onderverdeeld. Voor de behandeling van specifieke problemen kunnen onderafdelingen worden samengesteld.

Het aantal afdelingen en onderafdelingen kan gewijzigd worden volgens de evolutie van de wetenschap.

§2 De Raad wordt in zijn werkzaamheden bijgestaan door de logistieke eenheid medische evaluatie, het wetenschappelijk secretariaat en het administratief secretariaat.

§3 De Voorzitter, de Ondervoorzitters en de Secretaris van de Raad vormen het Bureau van de Raad.
De Afdelingsvoorzitters, de Voorzitter van de logistieke eenheid medische evaluatie en het Bureau vormen het Uitgebreid Bureau van de Raad.

Art.2, §1 Elke afdeling is samengesteld uit de Afdelingsvoorzitter, de Voorzitters van de betrokken onderafdelingen en de leden van de Raad, die op grond van hun bevoegdheid zich kandidaat hebben gesteld om er deel van uit te maken.

De samenstelling van de afdelingen wordt aanvaard door het Uitgebreid bureau.

§2 Het Uitgebreid bureau stelt de Afdelingsvoorzitter voor een hernieuwbare periode van zes jaar voor; de afdeling verleent haar goedkeuring aan het voorstel.

§3 Het Uitgebreid bureau kan, op eigen initiatief of op vraag van de afdeling, de benoeming van een ondervoorzitter van de afdeling voorstellen.

§4 De Afdelingsvoorzitters zijn verantwoordelijk voor de interne organisatie en de werkzaamheden van hun afdeling. Zij helpen de Raad in alle opdrachten, die onder de bevoegdheden van hun afdeling vallen.

§5 De leden van de Raad kunnen deelnemen aan de werkzaamheden van alle afdelingen.

§6 Iedere afdeling kan Ereleden op grond van hun bevoegdheid als raadgever kiezen. Zij wonen de beraadslagingen bij met raadgevende stem.

§7 De Afdelingsvoorzitter kan het advies inwinnen van deskundigen die niet tot de Raad behoren en lichten de Voorzitter van de Raad hierover in.

Art.3, §1 De onderafdelingen zijn samengesteld uit de Voorzitter van de afdeling, de Voorzitter van de onderafdeling en de leden van de Raad, die op grond van hun bevoegdheid zich kandidaat hebben gesteld om er deel van uit te maken. De samenstelling van de onderafdelingen wordt aanvaard door het Uitgebreid bureau.

§2 In samenspraak met de Afdelingsvoorzitter wijst het Uitgebreid bureau een lid van de Raad aan om het Voorzitterschap van een onderafdeling gedurende een hernieuwbare periode van zes jaar waar te nemen.

§3 De leden van de Raad kunnen deelnemen aan de werkzaamheden van alle onderafdelingen.

§4 De Voorzitter van een onderafdeling kan het advies inwinnen van deskundigen die niet tot de Raad behoren en licht de Voorzitter van de Raad hierover in.

Art.4, §1 Het Bureau van de Raad vergadert geregeld om de lopende zaken af te handelen. Een Ondervoorzitter kan in voorkomend geval de Voorzitter van de Raad vervangen.

Het Bureau zorgt voor de goede werking van het geheel van de Raad en legt hiervoor de nodige contacten.

Afdelingsvoorzitters kunnen op de vergaderingen van het Bureau uitgenodigd worden.

§2 Voor ieder dossier duidt het Bureau de bevoegde afdeling(en) of onderafdeling(en) aan. In overleg met de Afdelingsvoorzitters worden één of meerdere verslaggevers aangesteld.

§3 Het Bureau kan op eigen initiatief of op aanvraag van een afdeling of onderafdeling de studie van een probleem of dossier toevertrouwen aan een werkgroep, waarvan minstens één lid van de Raad deel uitmaakt. Het Bureau stelt er de Voorzitter van aan, die tevens lid van de Raad moet zijn.

§4 Het Bureau bepaalt de samenwerking van de Raad met andere raden en commissies. Het duidt de leden aan die namens de Raad in deze gemengde commissies zetelen. Het brengt de Minister ervan op de hoogte.

§5 Het Bureau draagt de verantwoordelijkheid voor het goede verloop van de werkzaamheden en de naleving van de opgelegde termijnen over aan de Voorzitters van de aangeduide afdeling, onderafdeling of werkgroep. Deze laatste brengen verslag uit aan het Bureau.

Art.5, §1 Het Uitgebreid bureau bepaalt de beleidslijnen van de Raad. De Afdelingsvoorzitters brengen verslag uit over de werkzaamheden van hun afdeling aan het Uitgebreid Bureau. Jaarlijks brengt het Uitgebreid Bureau verslag uit over de werkzaamheden van de Raad.

§2 Bij afwezigheid van de Voorzitter van de Raad wordt het voorzitterschap van de vergadering door één van de twee Ondervoorzitters verzekerd. Op voorstel van het Bureau en de betrokken Afdelingsvoorzitter(s) kan(kunnen) Voorzitters van onderafdelingen of werkgroepen uitgenodigd worden op vergaderingen van het Uitgebreid bureau.

Art.6, §1 De logistieke eenheid medische evaluatie, verder genoemd de eenheid, heeft tot taak de evaluatie en de verbetering van de kwaliteitsbeheersing in de volksgezondheid uit te werken.

§2 De eenheid is samengesteld uit de Voorzitter van de eenheid en de leden van de Raad, die op grond van hun interesse voor de problematiek van de medische evaluatie, zich kandidaat hebben gesteld om er deel van uit te maken. De samenstelling van de eenheid wordt aanvaard door het Uitgebreid bureau.

§3 Het Uitgebreid bureau stelt de Voorzitter van de eenheid voor een hernieuwbare periode van zes jaar voor; de eenheid verleent haar goedkeuring aan het voorstel.

§4 De Voorzitter van de eenheid kan de tijdelijke medewerking vragen van leden of van deskundigen die niet tot de Raad behoren en licht de Voorzitter van de Raad hierover in.

Art.7, §1 Het wetenschappelijk secretariaat is samengesteld uit wetenschappelijke medewerkers, die worden aangetrokken om de besluitvorming over de dossiers op wetenschappelijk vlak voor te bereiden en te ondersteunen voor alle afdelingen en structuren van de Raad.

§2 Het Bureau, in overleg met het Uitgebreid bureau, kan wetenschappelijk medewerkers aanstellen om onderzoek te verrichten onder de verantwoordelijkheid van een lid van de Raad. Deze laatste brengt verslag uit aan het Bureau.

Art.8, §1 De Secretaris van de Raad voorziet ieder dossier van een volgnummer met ontvangstdatum.

§2 De aangeduide verslaggever(s) moeten ervoor zorgen de door de betrokken reglementering vastgestelde termijnen na te leven. Het ontbreken van inlichtingen of documenten wordt aan de Secretaris van de Raad gemeld; in dit geval wordt een voorlopig verslag opgesteld. Indien de verslaggever erom verzoekt of op eigen initiatief, zorgt de Secretaris van de Raad ervoor dat het dossier vervolledigd wordt.

§3 Namens de Voorzitter van de Raad en in overleg met de Afdelingsvoorzitters of de Voorzitter van de eenheid, roept de Secretaris de afdelingen, onderafdelingen, werkgroepen of eenheid samen telkens als het onderzoek van de hun voorgelegde problemen het vereist.

Behalve in dringende gevallen worden de uitnodigingen voor de verschillende vergaderingen, samen met de dagorde, ten minste acht dagen van tevoren verzonden.

§4 De afdelingen en onderafdelingen beraadslagen over de hun voorgelegde dossiers.

§5 De leidende ambtena(a)r(en) van de bij de werkzaamheden betrokken administratie(s) wordt of worden uitgenodigd om met raadgevende stem aan de vergaderingen van de afdelingen of onderafdelingen deel te nemen.

Bij verhindering wijzen zij een plaatsvervanger, die tot hun administratie behoort, aan.

Art.9, §1 De voorstellen en adviezen van de afdelingen, onderafdelingen of werkgroepen worden tijdens de zitting goedgekeurd of aan de leden overgemaakt, die hun op- of aanmerkingen binnen een bepaald termijn kunnen indienen.

De voorstellen en adviezen worden bij meerderheid van stemmen door de aanwezige leden goedgekeurd. bij staking van stemmen, is de stem van de voorzitter doorslaggevend.

De goedgekeurde voorstellen en adviezen alsmede de uitkomst van een stemming worden overgemaakt aan het Bureau.

§2 De voorstellen en adviezen van de afdelingen en onderafdelingen worden aan de Voorzitter van de Raad overgemaakt, die de Minister ervan in kennis stelt.

§3 Behalve in geval van spoedprocedure worden de voorstellen van de werkgroepen aan de betrokken afdeling of onderafdeling voorgelegd.

§4 Het Bureau beslist over de modaliteiten voor het publiceren van documenten, die op initiatief van de Raad moeten worden verspreid en brengt de Minister ervan op de hoogte.

§5 Het Bureau beslist over het onderwerp en de modaliteiten voor het houden van consensusconferenties of expertcomités, die op initiatief of met medewerking van de Raad worden georganiseerd, en brengt de Minister ervan op de hoogte.

Art.10 Elk lid van de Raad kan op eigen initiatief een probleem aan het Raad voorleggen.

Art.11, §1 Wanneer een Minister een dringend advies wenst, kan op zijn uitdrukkelijke vraag een spoedprocedure worden toegepast. Een buitengewone vergadering wordt belegd; een vertegenwoordiger van de Minister die de aanvraag ingediend heeft, woont de vergadering bij.

§2 Een voorlopig verslag met de conclusies wordt zo snel mogelijk opgesteld. Het wordt ter goedkeuring aan de Voorzitter van de Raad en aan de betrokken Afdelingsvoorzitter voorgelegd, waarna het aan de Minister wordt overgemaakt.

§3 Ondertussen wordt een ontwerp van notulen opgesteld en aan alle leden van de vergadering voor schriftelijke goedkeuring toegestuurd.

§4 Het definitief verslag met de besluiten, eventueel aangepast in functie van de opmerkingen op het ontwerp van notulen, wordt naar de Minister gestuurd.

Art.12 Ten minste één maal per jaar is er een algemene vergadering van alle leden van de Raad. Zij keuren het jaarverslag goed.

Art.13 De Secretaris leidt het administratief secretariaat. De Secretaris zorgt voor de briefwisseling en voor de mededeling van de notulen van de verschillende vergaderingen. Hij staat in voor de bewaring van het archief.

Art.14 Het Bureau maakt jaarlijks het ontwerp van begroting van de Raad op en legt het ter goedkeuring aan de Minister voor.
De begroting voorziet inzonderheid in:

- 1 de zitpenningen, de reis- en verblijfkosten van de leden alsmede van de personen, die aan de werkzaamheden van de Raad kunnen deelnemen;
- 2 de kosten van de eenheid, het wetenschappelijk en administratief secretariaat en voor de organisatie van consensusconferentie en expertvergaderingen;
- 3 de vergoedingen van de verslaggevers;
- 4 de reproductie-, druk- en verspreidingskosten van de notulen, verslagen en publicaties.

Art.15 Alle leden, verslaggevers, uitgenodigde leden en het personeel van het Secretariaat zijn gebonden door het ambtsgeheim, wat betreft inlichtingen, documenten, werkzaamheden en beraadslagingen, zelfs na de publicatie van de verslagen.

Art.16 Niemand van de leden kan de Raad vertegenwoordigen zonder het akkoord van de Voorzitter van de Raad.
